

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XL. Nr. 13

Redakcija: GLENMORE 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY),

VASARIS-FEBRUARY 15 D., 1955 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENT

Vis be vyriausybės

Prancūzijoje radikalas Pinay nustojo vilties vyriausybę sudaryti. Dabar derybas su partijom vedė MRP atstovas Petras Pflimlin iš Strasburgo, buvęs ž. ūkio ministeris. Baigęs pasitarimus su grupėmis, jis pranešė prezidentui, kad sutinka vyriausybę sudaryti. Jo politika parems Paryžiaus sutartį ir Europos apjungimą; Afrikoje jis tęs pasikalbėjimus dėl autonomijos Tunisiui, bet taip, kad nebūtų nutrauktas ryšys su Prancūzija. Į jo vyriausybę socialistai nesutiko įeiti.

Pačiu paskutiniu momentu partijos tiek sau "portfelį" iš Pflimlino ėmė reikalauti, kad tas pamojo ranka ir atsiskaitė vyriausybę sudaryti.

— **Bostone nepriklausomybės minėjime** kalbėjo garbės kons. J. Šalna, kongresmanas O'Neil, pagrindinę kalbą pasakė A. Ollis, pasisakydamas už bendrą darbą ir duodamas pažastį, kad nepritaria tautininkų skaldomosioms pastangoms. Poezijos skaitė St. Santvaras ir Gustaitienė. Dainavo Gaidelio vyrų choras. Aukų surinko apie 1300 dol. Salė buvo perpildyta.

Šneka patrankos

Tachen salų iškraustymas baigtas šeštadienį. Jį įvykdė 132 Amerikos 7 laivyno ir 27 nac. Kinijos laivais. Amerikos vyrų dalyvavo 34,000. Jie iškraustė 10,000 reguliarios kariuomenės, 4,000 partizanų, kurie buvo aplinkinėse salėse, 14,500 civilinių gyventojų. Perkelta taip pat 40,000 tonų karo reikmenų.

Tarp nacionalistų Quemoy saloje ir komunistų sausžemyje vasario 13 buvo artilerijos kautynės, stipriausias per paskutines dvi savaites.

Quemoy yra tik 7 mylios nuo sausžemio ir 120 mylių nuo Formozos.

Prieš Eisenhowerį

Chicagoje respublikonų susirinkime vasario 12 sen. Malone kalbėjo, kad Washingtone daugelis pareigūnų sutinka kom. Kiniją priimti į JT. Nusiškundė, kad tai daugiausia Harvardo, Columbijos ir pan. universitetų auklėtinių dėka. Esą "Washingtonė dabar daugiau nei anksčiau turime mokytumėgu negu sveiko proto." Laikoma tai respublikonų dešiniojo sparno kritika Eisenhoweriui.

AMERIKA MOKO VIETNAMĄ

Amerika perėmė apmokytį Vietnamo kariuomenę. Iš dabartinės 217,000 armijos bus palkita tik 90,000; kiti bus atleisti į atsargą. Amerikai tas apmokymas kaštuos 300 mil. Vadovaus 342 Amerikos ir apie 1200 prancūzų karininkų.

ORAS

Šalčiai spaudė visą rytinį Atlanto pakraštį. Net Floridoje taip atšalo, kad kilo pavojus citrinų derliui. New Yorke temperatūra buvo nukritusi iki 14 laipsnių. Šalčiausia buvo dviejose Tennessee vietose — Crosville ir Kingsport, 4 ir 2 laipsniai. Nuo pirmadienio vėjai pasisuka iš pietų, ir oras atšils.

BALTIEJI ROMAI pabaltinti sniego, kai temperatūra nukrito iki 10 laipsnių. Fr. Floridoje buvo tik 22—menka paguoda vasarotojams.

SLAPTOS DERYBOS DEL FORMOZOS BE VAISIŲ

Maskvoje ėjo slaptos derybos tarp Molotovo ir Anglijos atstovo dėl Formozos. Derybom pritarė ir Amerika. Kai nuo vasario 4 iki 10 trukusios jos nedavė vaisių, tai vasario 12 apie jas paskelbė Maskvos radijas. Prašneko tada ir Vakarų spauda.

Molotovas siūlė sušaukti 10 konferenciją: Jungt. Valstybių, kom. Kinijos, Britanijos, Sovietų Sąjungos, Prancūzijos, Indijos, Burmos, Indonezijos, Pakistano ir Ceilono. Nacionalinės Kinijos atstovas joje nedalyvauja. Konferencija šaukiama kom. Kinijos sostinėje ar Indijos sostinėje. — Tai labai panašu į Ženevos konferenciją.

Britanijos ministeris Edenas, susišnijojęs su J. Valstybėm, Molotovo siūlymą atmetė, nes tokia konferencija bus be vaisių. Valstybės departamentas savo nuomonės oficialiai nepareikšė, bet neoficialiais pareiškimais Amerikai nepriimtinas nac. Kinijos išjungimas; nepriimtina konferencijos vieta komunistų ar jų draugų sostinėje; nepriimtinas Formozos reikalas išjungimas iš Jungtinių Tautų. Amerika ir toliau palaikė iniciatyvą Britanijai vesti derybas normaliu keliu su kom. Kinija, su kuria Britanija turi diplomatinius ryšius.

AMERIKA NESUTARIA SU ANGLIJA DEL PAKRAŠČIO SALŲ

Pasitarimuose tarp Amerikos ir Anglijos dėl Formozos

— Sovietų Sąjungoje organizuojami mitingai Bulgarijos politikai paremti. Matyt, saivaine didelio džiaugsmo dėl jo nekyla.

— Vokietijos katalikų diena šiemet bus rugpjūčio 27 rugsėjo 2 Koelne.

— Iš Vokietijos į Ameriką pernai atgabenta 8,000 automobilių "volkswagenų". Šiemet užsakymų iš Amerikos jau turi 24,000.

— Viceprezidentas Nixon važinėja po pietų Ameriką. Šiuo tarpu yra Guatemaloje.

— Kanados medikų taryba, paskelbė, kad Ontario ir kitose provincijose trūksta gydytojų lignonėm. Mat Kanadoje jie gauna 2-3 kartus mažiau nei Amerikoje atlyginimo.

Maskvos siūlomą konferenciją be nacionalinės Kinijos atmetė

susitarta pripažinti dvi valstybes — kom. Kiniją ir nacionalistinę Kiniją, jei kom. Kinija sutiks nepulti Formozos ir į ją pretenzijų nereikšti. Bet nesutarta dėl pakraščio salų: britai mato, kad salų atidavimas paskatins komunistus sutikti su paliaubom. Amerika taip nemano. Tačiau, NYT korespondento Abel tvirtinimu, "Amerikos politikai nepaneigė galimybės atiduoti pakraščio salas tuo atveju, jeigu būtų ilgalaikis susipratimas, kuriame Peipingas pripažintų nepriklausomą Formozą."

KĄ LIGŠIOL LAIMEJO KOMUNISTAI?

Nebeslepama, kad iš ligšiolinio įtempimo laimėjo komunistai. Vieną salą jie pasiėmė jėga. Antrą salą — Tachen — gavo be kovos ir be jokių nuolaidų. Manoma, sako NYT, kad komunistai tiki, jog laikas dirba jų naudai. Iš vienos pusės jie gavo naujos teritorijos, iš kitos tikisi, kad bus palaizta nacionalinės Kinijos moralė, kai Amerika atims jiems viltis atgauti senąją Kiniją. Pranešimas, kad komunistai dabar telkia savo laivelius prie Matsu salos, teriškia, jog komunistai vėl stiprina

TACHENE išvešti paskutiniai evakuotieji. Viso iš Tacheno salų iškelta 40,000 žmonių.

Amerikiečių širdyse yra gyva Lietuvos laisvė

Vasario 13 popietėje erdvia Webster Hall salė New Yorke pripildė gausus būrys lietuvių, susirinkusių paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties.

Minėjimą pradėjo New Yorko Alto skyriaus pirmininkas P. J. Montvila. Savo žodyje jis priminė, kad diena prieš tai New Yorko Alto Taryba buvo iškviesta į Albany, N. Y.

New Yorko gubern. A. Harrimano, kuris įteikė proklamaciją, skelbiančią vasario 16 lietuvių diena New Yorko valstybėje. Proklamacija baigiama žodžiais:

"Mes meldžiamės ir tikime Lietuvos laisvės atgavimu". Gubern. A. Harrimano proklamacija buvo palydėta gausiais polojimais.

Kalbėjo kongresm. Dodd Lietuvos nepriklausomybės minėjime New Yorke

Po P. J. Montvilos žodžio New Yorko skautai ir skautės įnešė į sceną Amerikos ir Lietuvos vėliavas, kun. V. Dabušis perskaitė invokaciją, o jungtinis choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Toliau minėjimui vesti buvo pakviestas D. Averka, kuris susirinkusiems pristatė pagrindinį kalbėtoją

Kongresmaną Th. J. Dodd, Kersteno komisijos narį. Jis pareiškė, kad JAV gynė ir gins Lietuvos laisvę. Žmonių trėmimus į Sibirą jis pavadino "didžiausiu kriminalu istorijoje", o komunizmą — "esminių blogių šiame pasaulyje". Kadangi tam blogiui vis dar neužkertamas kelias, tai šiandien "mes turime dvi Vokietijas, dvi Korejas, dvi Indonijas ir ir laukiame dviejų Kinijų." Toliau tokių "dalybų" neturėtų būti.

Kongrs. Th. J. Dodd ragino lietuvius turėti vilties ir drąsos, nes "su jumis yra amerikiečiai, kurių širdyse gyva Lietuvos laisvė." Jo kalba buvo dažnai nutraukiama triukšmingais plojimais.

Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro **prof. J. Kaminsko** žodį.

Kaip bolševikai mini Vasario 16 Kaune

Atbėgęs iš Lietuvos M. Bakanas Eltos atstovui pasakojo, kad Vasario 16 ir dabar Lietuvoje paminima. Prisiškėlmo bažnyčios bokšte net tris kartus buvo iškelta Lietuvos vėliava; pasitaiko išmėtytų atšaukimų ar išlipintų prie medžių, tvorų. Jie rašyti mašinėle ar ranka. Nors policija ar sargybiniai juos nurankioja, bet kalbos apie juos pasklinda žmonėse.

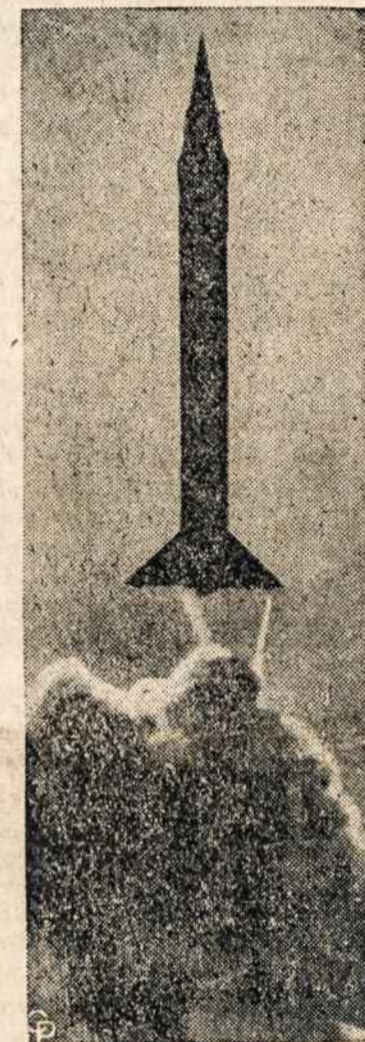
Vasario 16 kariniai daliniai Kaune ir apie Kauną esti parengties padėtyje, n'ėkas negali išeiti iš karėvinių bei leidimų; milicija ir rezervas pastatyta ant kojų. Bolševikiniai šnipai seka judėjimą prie bažnyčių, nes ten daugiausia laukia atšaukimų išmėtant. Naktį išsiunčiamos sargybos, kurių vienetas turi saugoti dvi

gatves, kai kur dar mažesnius rajonus. Sargybos nuimamos tik apie pirmą valandą nakties ir vasario 17.

Sustiprinami tą dieną radijo trukdymai. Atskiruose rajonuose net išjungiamas elektra, kad negalėtų klausytis.

Malenkovas išpažino savo dvi kaltes: kad jis neturi patyrimo valdyti; kad jis kaltas dėl klaidų žemės ūkyje. Apie žemės ūkį ir stambiąją pramonę kalbėjo paskui Chruščiovas, Molotovas ir Bulganinas. Žemės ūkis pasidarė atvirai vertaliojama žaidza, o elekstras jai gydyti tai stambioji pramonė. Tuos dūmelius dabar pučia visi Maskvos bosai, nes su ūkiu yra netvarka ir tai labai didelė.

"Time" žurnalas minėjo dar prieš Malenkovo nuvirtimą davinis Chruščiovo kalbos, kurią jis pasakė slaptame partijos susirinkime, po poros dienų Aukščiausioje Taryboje ir kuri buvo paskelbta maskvinėje spaudoje. Iš jos matyti, kad Ukrainoje ir Volgos srityje sausros ir vėjai labai pakenkė 1953-4 metų derliui. Ketvirtadalis derliaus buvo prarasta dėl užtrukusio derliaus valymo net pusantro mėnesio. Tam trūko mašinų, kurių daug iš čia buvo išgabenta į Sibirą vykdam Chruščiovo (ne Malenkovo!) sugalvotą plėšinių planą. Pernai žiemą labai nukentėjo pieno ir mėsos ūkis dėl pašarų stokos. Iš Chruščiovo skaičių aiškėja, jog galvijų dabar yra mažiau

VIKING ROCKET NR. 12 kyla į 144 mylių aukštį (White Sands, N. M.) 1954 m. gegužės mėn. paleista raketa (Nr. 11) buvo paskelbi 158 mylių aukštį.

PASLYDO SU "ELEGANTIŠKAIS BATAIS"

Kodėl nuimtas Malenkovas

nei 1928, kada buvo paskelbtas pirmo penkmečio planas. Karvių mažiau nei jų buvo 1916 prieš bolševikam paimant valdžią. Tai gi galvijų mažiau, nors gyventojų skaičius per tą laiką padidėjo 60 mil.

Chruščiovas kritikavo geležies ir mašinų gamybą, kuri nedavusi užtenkamai kombainų, traktorių ir t.t.

Ūkiui pagydyti Chruščiovas siūlė du receptus. Vienas, padidinti kviečių sėją Sibire; padidinti sovietinio tipo gyvulių ūkį Ukrainoje ir vakary Rusijoje. Pavyzdžiui jis nurodė Amerikos žemės ūkį,

iš Amerikos jis siūlė imti pavyzdį, pašarų ūkiui ir reikalavo, kad iki 1960 jis būtų padidintas aštuonis kartus.

Antras, smulkiają pramonę prilaikyti stambiosios naudai. Savo reikalavimą rėmė Lenino pareiškimais, kad stambiosios pramonės sukūrimas įgalins perorganizuoti žemės ūkį ir "sudarys materialinį pagrindą socializmui." Tuos, kurie reikalavo didesnės gamybos vartotojų naudai, apšaukė sabotажnikais, Rykovo ir Bucharino (kurie

konsulas J. Budrys susirinkusiems perdavė

Lietuvos m. n. P. Zadeikio sveikinimą

ir savo paties žodyje pabrėžė tvirtą įsitikinimą, kad Lietuva bus išvaduota. Buvo perskaityta visą eilę senatorių bei kongresmanų sveikinimų ir priimta rezolucija, kurią paskaitė adv. S. Bredes. Rezolucija JAV vyriausybę prašoma tęsti bolševikų žiaurumų tyrinėjimą, rūpintis, kad Sovietų Rusija būtų paskelbta agresore ir kad ji pasitrauktų iš užimtų kraštų.

Pertraukos metu buvo renkamos Lietuvos laisvinimo akcijai parenti aukos. Surinkta (nukelta į 8 psl.)

AMERIKOS BALSUI 75 EUROPOS PUSVALANDIS

Sausio 30 Amerikos Balsas iš Europos transliacijas iš 15 minučių prailgino iki pusvalandžio. Ta proga žodį tarė vedėjas J. B. Laučka nurodęs, kad JAV vyriausybė ir tauta nepripažino ir nepripažįsta Lietuvos pavergimo. To nusi-statymo laikomasi ir toliau — ir tai yra reikšminga paguoda pavergtiesiems tautiečiams.

Transliacijos iš Europos Lietuvoje girdimos 21 val. — 19, 25, 31, 41, 48 ir 251 bangom. Transliacijos kartojamos 7.155 ryto — 31.41.42, 48, 49 ir 75 bangom, o 15.45 val. — 25, 31, 41, 48, 49 bangom.

— New Yorke nusikaltimai jaunimo tarp 16-21 metų pernai pagausėjo 52,7%. Daugiausia Manhattane. Tarp nusikaltėlių buvo 33,400 vaikų ir merginų.

— Indijoje yra 300 mil. braščų, arba 5 iš 6.

jau seniai likviduoti) talkininkais.

Neminėjo Malenkovo vardo, bet visiem buvo aišku, nes gi Malenkovas 1953 rugpjūčio 10 buvo paskelbęs: "išplėsti lengvąją pramonę iki tokio laipsnio kaip stambioji" ir pažadėjo liaudžiai daugiau saldainių, televizijos aparatų ir "elegantiškų batų".

Malenkovas neištesėjo, nes planas buvo vykdomas labai lėtai.

Chruščiovas tad griebėsi naujo kelio. Pagal jo dabartinį planą gyventojai turėtų gauti mažiausią pajamų turės mažiau, nes pažadėjo, kad vidaus paskola duos dvigubai daugiau nei 1954, taigi dvigubai jos paims iš gyventojų. Chruščiovas pažadėjo "geresnį gyvenimą per 5-6 metus vietoj 1-2 metų."

Dvi dienos po partijos susirinkimo Aukščiausioji Taryba "vieningai", vieningiausiai iš viso pasaulio parlamentų, pritarė Chruščiovo planui. Atlikę plojimo pareigą, išvažinėjo į savo respublikas pranešti išbadėjusiai liaudžiai apie naują geležinę dietą. O kad jos mintis nukreiptų nuo išalkusio pilvo, surado atpirkimo ožį — Malenkova, paslydusį su "elegantiškų batų" pažadais.

Nejaukios vaišės

Kas nužudė amerikietį Irving Ross?

— Gelbėkite, gelbėkite! — pasigirdo šiurpus balsas iš Sovietų komendantūros namų. Kai praeiviai glesterėjo ton pusėn, trečiojo aukšto lange pasirodė tamsus daiktas ir žlegterėjo žemėn. Pirmieji pribėgusieji rado ant šaligatvio kruviną pusgyvį žmogų. Jis spėjo dar pasakyti:

— Esu Boehmas. Praneškite mano žmogui. Pasakykite, aš nebuvo... joks... šni-i-ipas...

Žmogus čia pat mirė. Žmonių telkėsi daugiau, bet atskubėję rusų sargybiniai juos išsklaidė, o lavoną nuvilko į komendantūrą.

Tai atsitiko ūkanotą, lietaus debesų pritvinkusį vakarą, 1948 m. lapkričio 9 d., Vienoje, "Bellaria" aikštėje, netoli Hofburgo. Austrų policija nustatė, kad tasai žmogus, prieš kelias dienas dingęs, buvo šoferis **Friedrichas Boehmas**, 38 metų, tarnavęs aukštam rusų karininkui, kurį dažnai vežiojo į karininkų kazino Hofburge. Vienos laikraščiai, kurių nesiekė rusų cenzūra, tuojau pastebėjo:

"Nebe pirmas kartas, kai mūsų žmonės taip yra nužudomi. Čia niekas nėra saugus nuo rusų savavaliavimo. Kartais ir nežinai, kur žmogus dingsta."

Friedricho Boehmo žmonai rusų buvo pranešta, kad tai ne jos vyras iš langų iškritęs. Tai buvęs kitas Friedrichas Boehmas, prisipažinęs šnipinėjęs amerikiečių naudai ir norėjęs pasprukti.

— Jūsų vyras, — pareiškė rusų karininkas nelaimingajai moteriškei, — yra išvykęs (ilg) mėn kelionėn. Jisai po kelių dienų grįš.

Tačiau jis niekada nebegrįžo iš "ilgnesnės kelionės", iš kurios niekas negrįžta. Lavonas pačių rusų buvo pristatytas ligoninei, kur buvo padarytas skrodimas ir "nustatyta", jog Friedrichas Boehmas užsimušė krisdamas. Jokių sužalojimų ji tardant (vadinas, ir kankinant) "nebuvo padaryta." Tuo būdu rusai norėjo save pateisinti, nes Vienos mieste žinia jau buvo plačiai pasklidusi. Tačiau jie vieno dalyko nepamatė. Pranciškaus Juozapo ligoninės sargas atpažino, kad negyvėlis — tai šoferis, kuris į ligoninę atveždavo rusų karininką, tardžius vieną gydymą moterį.

Austrų policija dabar siūly galus surišo su kita rusų afera, žymiai didesne, kuri įvyko prieš keletą dienų.

ČIA JOS NĖRA. AIŠKU?

Vieną vidurnaktį į Pranciškaus Juozapo ligoninę, — tai buvo 1948 m. spalio 31 d., — policijai buvo pristatyta pusgyvė jauna moteris, apie 42 metų.

Jai buvo sunkiai sužeistas galvos kiaušas, nugarą ir sulaužyti keli šonkauliai. Greitai paaškęjo ir jos vardas bei kilmė: tai buvo Dana Superina, Jugoslavijos buvusio aukšto politiko dukterė. Austrų policija savo bylose nerado jokios žymės, kad ji būtų kuo nusikaltusi įtariama ar paieškoma. Tačiau josios greitai pasigirdo rusų žvalgyba. Atvykę rusų agentai į ligoninę dektaram ir slaugėm pareiškė:

— Dana Superinos šio ligoninėje nėra. Suprantate? Niekas negali būti patvirtintas, jokios korespondencijos, jokios informacijos. Aišku?

Kam buvo dar neaišku, įtikino parodyti ginklai. Tačiau austrų policija jau žinojo, kad sužeistoji moteris buvo palydovė nužudyto amerikiečio **Irving Ross**. Apie tai jau viso pasaulio spauda rašė, tik jai

liko paslaptingos nužudymo aplinkybės ir palydovės asmenybė. Austrų policija atstatė visą nužudymo eiga.

GERAI, KAD IŠVYKOME

Irving Ross, kuris Vienoje buvo Marshallo Plano (ECA) biuro vedėjas, 1948 m. spalio 31 d. pavakary buvo savo viloje kartu su Dana Superina. Pažintis jų buvo intimi, bet kam ta moteris tarnavo — amerikiečiam, rusam ar vienam ir kitiem — tebelieka nežinoma. Gana to, kad tą vakarą suskambėjo telefonas ir pasigirdo balsas:

— Ar galite šį vakarą atvykti į Princes Eugenijaus gatvę?

Balsas buvo pakeltas ir šiurkštus, bet Irving Ross jį pažino: kalbėjo Vienos inžinierius B.

Irving Ross su Dana Superina apsisprendė vykti, nors jį saiti tuo savo pažįstamuoju ir nedaug pasitikėju. Nuvyko į nurodytą vietą, netoli Belvedero pilies, ir savo automobilį pastatė Princes Eugenijaus gatvėje prie 70 nr. Buvo žinia, kad pas inžinierių B., kuris gyveno puošniuose rūmuose ir plaukiojo piniguose,

rinkosi nekasdieniški svečiai,

tačiau jie savo automobilių tame rajone nestatydavo. Irving Ross drąsiai demonstravo, nors ir žinojo, kad rusai seka. Kas dar buvo svečiuose, nepaaiškėjo, tačiau vaišės neturėjo būti jaukios, nes sėsdamas atgal važiuoti Irving Ross pastebėjo Danai:

— Gerai, kad mes jau išvykstame.

Tačiau jiedu netoli tenyvyko. Buvo pavyti ir sulaukyti amerikoniško džipo, paskui priversti patraukti į užmiestį, kur austrų policija

rado Irving Ross su sutraiskyta galva,

o Dana Superiną — sunkiai sužeistą. Matyti, ir ji buvo laikoma negyva, bet atsidūrė ligoninėje. Rusam jau nebuvo kaip jos likviduoti, kad jiems nekristų įtarimas, nužudžius ir Irving Ross.

PERPLAUTI SMEGENYS

Kai pietiniame Vienos priemiestyje buvo rastas automatas, kuriuo Irving Ross buvo nušautas, tai Austrijos laisvieji laikraščiai parašė:

"Radinys pašalinė vises abejonės, kad Irving Ross buvo nužudytas rusų kareivių arba karininkų."

Tačiau Vienos policijai nebuvo leista tos žmogžudystės toliau aškinoti. Rusai suglemė visas bylas, kurios liudėjo Boehmą, Rossą ir Superiną. Ji pagijusi iš Austrijos dinoro. Tačiau prieš tai buvo leista jai atsakyti į amerikiečių CIC ir žurnalistų klausimus. Čia pasirodė, kad jos sužeista galva buvo sugudyta, bet smegenys "išplauti", nes ji taip atsakė:

— Kokia kalba tie žudikai kalbėjo?

— Man rodos, vokiška, bet su svetimu akcentu.

— Ar jie vilkėjo rusiškas uniformas, kaip laikraščiai rašė?

— Ne. Jie buvo neuniformuoti.

— Gal jie buvo kartais iš Marso nukritę?

— To negaliu pasakyti.

Pabaigoje reikia dar pasakyti, kad iš Vienos tuojau dingo rusų karininkai, kurie turėjo ryšį su nužudyto šoferiu Fr. Boehmu ir Dana Superina. Iškelti buvo ir amerikiečiai, kuriuos pažintis sijo su Irving Ross, anksčiau dar buvusiu

FORMOZON atvyksta evakuoti kiniečių nacionalistų kariai.

IR DIDIEJI ASTRONOMAI IEŠKO VISATOS KŪRĖJO

Spauda

Gėdas dėl ginčo yra beprasmiškas, ypač tikėjimo dalykuose. Jis gali būti naudingas ne priešininkui įtikinti, tik pamatyti, kokių žmonių esama ir kaip jie galvoja. Ir diskusija su Naujienų apžvalgininku dėl J. Šliupo tvirtinimo, kad nesą Dievo, tesanti gamtos jėga ir t.t., nebūtų buvus reikalinga jeigu jis iš karto būtų pasakęs, ką jis pasakė savo rašinio pabaigoje. Būtent, prieš klausimą apie gamtos ir visatos pradžios, pasakė:

"Žmogus vis geriau ima suprasti gamtoje veikiančias taisykles arba įstatymus". Bet jįsai nežino, kaip gamta "atsirado" (jo pabr.). Pradžios niekas nežino, iš tikrųjų, tai niekas nežino, ar buvo pradžia. Vieni mokslininkai mano, kad visata kada nors "prasidėjo", kiti — kad ji neturi nei pradžios nei pabaigos. Jei buvo "pradžia", tai logiškai reikėtų manyti, kad turėjo būti ir "pirmapradžė jėga". Jei ne — tai ne. Čia yra tikėjimo arba netikėjimo sritis apšviestam ir rimtai galvojančiam žmogui."

Čia rimtai prieš apžvalgininkas prieš pagrindinio dalyko, dėl kurio ir sukosi svars-tymas — prie gamtos, visatos pradžios, jos priežasties ir pripažino, kad tai tikėjimo dalykas. Jau netvirtino, kad "mokslas" taip ir taip sako. Tai jau gerai. Tie, kurie mano, kad gamta, visata turėjo pradžią — tiki jos Kūrėją, Dievą. Tiki, kad jis yra tas, kurs yra visada, amžinas; tiki, kad jis leido visatą su jos dėsniais, pagal kuriuos vyksta gamtoje ir tam tikras kitimas, evoliucija; tiki, kad tarp žmogaus ir žemesnių gyvių esminis skirtumas yra ne fiziologinis, bet dvasinis, sielos skirtumas. Tie, kurie tiki, kad Dievo nėra, o amžina tėra gamta, kad tarp žmogaus ir gyvulių tėra tik biologinis laipsnio skirtumas, yra kito tikėjimo. bedievių tikėjimo. Tai taip pat tikėjimas, kuris turi savo "dogmas", savo "moralę", savo "apaštalus" ir to "apaštalinimo" metodus. Tarp tokių metodų buvo populiaru bedievybės tikėjimui apaštalinimui remtis "mokslo" vardu. Ir Naujienų apžvalgininkas dar vis kartoja: mokslas tą pasakė, mokslas taip įrodė, nors to mokslo vardu kalba jis pats ar jo pripažįstamas Buechneris su Darvinu. Taip mokslo titulą išnaudoti nėra mokslininkas, o tik propagandistka.

Lygiai nemokslininkas yra, kad apžvalgininkas sukarikatūrina Dievo supratimą savo paties fantazija ir paskui tai vadina pasakom ir pagoniškumu. Nemokslininkas, kai evoliucijos teoriją suplačia su Darvinu.

UNRRA atstovu Jugoslavijoje. Galimas daiktas, kad jau ten jis susitiko su Dana Superina, kurios likimas dabar nežinomas. H. L.

Spauda

Mokslinio nuoseklumo neparodo, kai sukdamasis atgyven-toje mechanistinėj visatos supratimo teorijoje syku su Darvinu, ima kaltinti "mechanišku galvojamu" tuos, kurie pasinaudodami tos teorijos logika, parodo jos absurdus.

O apžvalgininko tvirtinimai, kad teologam reikia "Dievo, kuris pyksta, barasi, baudžia arba atleidžia, jei atsiprašai ir duodi tinkamą auką", nes "je iš to duoną valgo" ir pan., tik rodo, kad šito bedievybės tikėjimo apaštalautojai yra agresyvūs kito tikėjimo atvilgiu ir tolimi nuo tolerancijos.

Bet valia jiems savo tikėjimą išpažinti. Ir, kaip Darbininke

buvo pasakyta, tebūnie kiekvienas su savo tikėjimu laimingas. Nebūtų reikėję diskusijos, jei apžvalgininkas iš karto būtų pasakęs, kad tai jo tikėjimo tiesos, o ne mokslo išvadų.

Mokslo, kuris remtų bedievybę, nėra. Tėra tokių mokslininkų. Tarp jų apžvalgininkas čia mini du autoritetus — Buechnerį ir Darviną; pridėkim dar ir Šliupą. Tegul jie jam bus autoritetai. Iš savo pusės pridėkim dar ketvirtą, kuris Naujienom turėtų būti nemažesnis autoritetas — tai prof. V. Čepinskis, socialdemokratų švietimo ministeris ir universiteto rektorius, mokėjęs būt plataus žvilgio. Jis, apžvelgęs mokslininkų pastangas suprasti visatą, padarė tokią išvadą:

MARGOS ISTORIJS

Kaip kas laiką taupo

New Yorko vienas laikraštis apklausinėjo žymius žmones, kaip jie sutaupo laiką. Visi pripažino, kad paroje turėtų būti daugiau kaip 24 valandos. Tačiau nebuvo vieno atsakymo, kaip reikia laiką taupyti. Žinomas prezidentų patarėjas Baruchas atsakė, jog jis taupo tuo būdu, kad darbą pradėjęs nesiduoda iš jo išmušamas, kol pabaigia. O Mrs. Rooseveltienė atsakė, kad laiką sutaupo, kai tris darbus dirba iš karto.

Diplomatija ir alkoholis

Mrs. Leigh D. Calvin, "Krikščionių Moterų Blaivininkų S-gos" pirmininkė, viename susirinkime taip kalbėjo: "Daviniai rodo, kad JAV kas mėnuo rusiškos "vodkos" gamyba padidėja 50.000 galionų. Amerikiečiai turėtų to rusiško stipraus svaigalo vengti, jeigu jie dar prisimena, kaip vodka paveikė mūsų diplomatus Jaltoje ir Potsdame."

Komplimentai ir politika

Italijoj Moterų Sąjunga įteikė Geležinkelių Valdybai atšymą, kad moterims būtų ats-

"...šių dienų fizikos pasaulis labai neramus, pilnas griežtų prieštaravimų ir didelių neaiškumų. Todėl gal ir netenka stebėtis, kad kai kas iš mokslininkų, ypač didžiųjų astronomų ima ieškoti dingusio visatos Kūrėjo" (Židinyns 1938. Nr. 2).

Nešliuptarnis

kiri skyriai vagonuose. Prašymas pagrįstas: "Keliaujančioms moterims iki gyvo kaulo įgrįso vyrų sakomi tušti komplimentai ir jų politinės diskusijos."

"Šalin meilė"

Kom. Kinijos diktatorius Mao Tsetungas išleido per naujus metus atsišaukimą, kuriame skelbia:

"Šalin visi šokiai",
"Šalin šokių salės",
"Šalin meilė."

Visa tai gadiną, tvirkina jaunimą. Esą negalima galvoti apie grožio jausmą ir pasitenkinimą matant moderniuosius šokius, kurių labiausiai griebiasi studentai ir studentės.

Galima, bet... be kelnių

Australijoje, Sydnejaus mieste, yra golfininkų klubas ir tame klube toks išrašytas įspėjimas: "Moterys su kelnėmis gali rodytis tiktai golfo aikštėje. Įeidamos į klubą, kelnės turi nusimauti."

Moteris automobilyje

Syrijoje, jei moteris vairuoja automobilį, tai laisvuose didžiuosiuose keliuose ji gali važiuoti 50 kl. greitumu, miestuose 15.—Meksikoje vyras turi teisę skirtis su moterim, kuri vairuoja automobilį, ar kuri pasiima automobilį pasivažinėti. — Pakistane moteris, peržengusi nustatytą važiavimo greitį, turi sumokėti penkis kartus daugiau nei vyras.

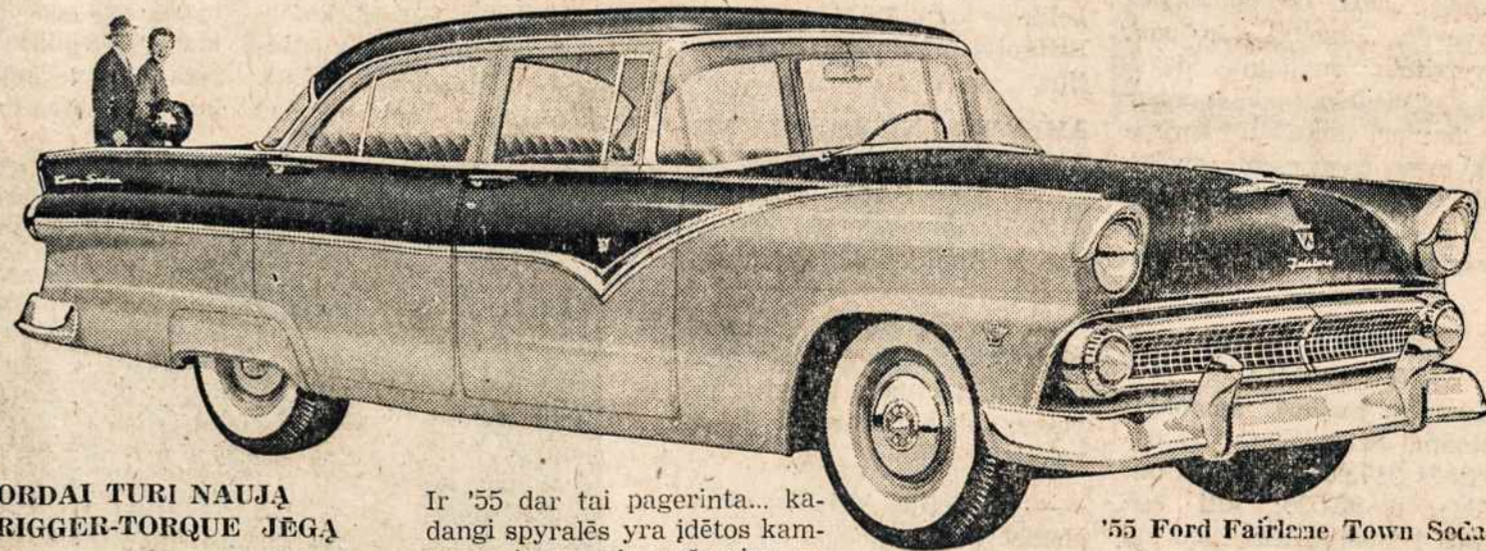

Stilius inspiruotas pagal THUNDERBIRD

Fordo Thunderbird—davęs Amerikos keliams visiškai naujai suprastą automobiliaus stilių—įkvėpęs sukurti žavų naują '55 Fordo stilių. Galite pasitikėti grožiu, kuris sudėtas į naują Fordą, kad ir ateity pasiliktu su savo naujybėm!

FORDAS UŽVALDĖ PARODĄ

(ir jūsų širdį su juo)

'55 Ford Fairlane Town Sedan

FORDAI TURI NAUJĄ TRIGGER-TORQUE JĖGĄ

Jūs gaunate naują Trigger-Torque jėgą iš visų '55 Fordo 3 didžiųjų motorų. Jų jėga leidžia "šoktelėti" iš vietos, labiau vikresnė lenkiant. Tai rasite naujame 162-a.j. Y-block V-8 — galingiausiam 182-a.j. Y-block Special V-8 — ar naujam 120-a.j. I-block Six. Visi pasižymi tradicine Fordo ekonomija.

FORDAI TURI ANGLE-POISED VAŽIAVIMĄ

Fordų Ball-Joint priekio lygsvara susidarė ko geriausiaj nuomonė dėl sklaidesnio važiavimo ir geresnio patogumo.

Ir '55 dar tai pagerinta... kadangi spyralės yra įdėtos kampuose ir sugeria nežymius sukretimus (kaip grindinio plyšius), o taip pat ir didžiusias duobes. Tai reiškia jūsų lygų važiavimą.

VISUR NAUJA PAŽANGA

Prie duodamo jums kerėjančio grožio— pasididžiuojančio veikimo — didesnio patogumo... Fordas duoda jums dar daug kitų pirmynbių. Pavyzdžiui: naujos geriau riedančios be oro kamerų padangos... naujos Turbo-Action žvakės... 10% didesni stabdžiai dėl geresnio sustojimo ir ligi 5% ilgesnio patvarumo.

užėik ir pažitūrėk

'55 FORD

ir leiskite
paimti jus bandymo važiavimui

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prieš penkiolika metų ir dabar

Šiomet sueina penkiolika metų, kai Vasario 16 dar laisvai buvo atšvesta visoje Lietuvoje. Tose iškilimėse dalyvavo ir Vilnius, senoji Lietuvos sostinė, turima savo rankose. Tačiau 1940 metų vasario 16 diena jau nebebuvo linksma, nors Lietuvos trispalvė ir plevėsavo Gedimino kalne. Prasidėjęs antrasis Didysis karas Lietuvai buvo užnešęs raudonas vėliavas su bolševikų karinėm bazėm ir didele grėsme Lietuvos laisvei. Vilnius buvo atgautas tokioje situacijoje, kuri visai teisingai buvo aptarta žinomo posakio: "Vilnius mūsų, o Lietuva rusų". Tokia padėtis tebėra šiandien. Vasario 16 buvo laisvai Vilniuje atšvesta pirmąjį ir paskutinįjį kartą tiksliai prieš penkiolika metų.

Nėra atsitiktinis dalykas, kad Lietuvos laisvė buvo Vilniuje atkurta ir kartu su Vilniumi, grįžusiu po ilgos lenkų okupacijos, ji buvo užgniaužta. Vilnius buvo ir tebėra jauges ne vien į Lietuvos gyvenimą bet ir į visą rytų Europos politiką. Kitados Lietuva iš Vilniaus valdė didelius rytų Europos plotus, o kai jos jėgos sumenko, ji pati buvo iš savo sostinės vejama. Lietuvai tai buvo gyvybės klausimas, o jos kaimynams prie Baltijos marių — didelė nelaimė. Gerai to nesuprasta net ir tada, kai Vasario 16 aktu Lietuva atsikūrė su Vilniumi, tačiau jis buvo jai užgrobtas. Jei Lietuva nebūtų patyrusi tos skriaudos, kuri kliudė prie Baltijos marių sudaryti tvirtą valstybių grandį, rytų Europos padėtis šiandien būtų kitokia. Tai pripažįsta ne vienas, įsigilinęs į praėjusio karo eigą. Tačiau istorijos rato atgalios nepasuksi. Galima tiksliai savo mintį atsukti į teisingesnius valstybinius santykius, kad ateityje iš to būtų visiems daugiau naudot ir saugumo.

Lietuvos nelaimė, kurią ypač skaudžiai išgyvena lietuvių tauta, Vasario 16 sulaukus nelaisvėje arba tremtyje, šiandien laisvam pasaulyje jau labiau suprantama, nes bolševikų plėšrumas toli peržengė Lietuvos sienas. Lietuva dažnai min'ima pavyzdžiu, kaip bolševikai kitus kraštus pasiglemžia.

Lietuva buvo viena iš pirmųjų aukų; tikime, ji bus ir viena tarp pirmųjų išvaduotųjų. Laikas tam vis artėja, nes pasaulyje didėja įtempimas dėl bolševikų veržlumo. Jo negalima jau aptramdyti tokiomis nuolaidomis, kurios ligi šiol buvo daromos kenčiančiųjų sąskaiton.

6 — Paskui jis man pakartojo visa, — šypsojosi Aldona. — Jis tada buvo tavim patenkintas: tu darbštus, savarankus, tiesus ir teisingas.

Ugnis plazdėjo skaidriai ir šviesiai, ant sienų mesdama didelius judviejų šešėlius. Lauke stiprus vėjas susopi medžiuose, baladojosi palangėse. Jiedu prisiminimuose keliavo tolyn ir tolyn per studentiškus metus. Buvo jos pusseserės vestuvėse, teatre, daugybėje kinų.

Paskui atėjo pavasaris į Kauną. Iš balių grįžtant, lakštingalos suokė atšlaitėse.

Tada jis užmiršo, kad ji pulkininko dukterė. Pakvietė ją į Ažuolyną.

Nuklydo toli toli, kur nesiekia žmonių žingsniai ir žvilgsniai. Buvo tik vėjas. Šiltas,

draugiškas. Šiureno minkštoje žolėje, kedeno ažuolų lapus. Kalbėjo apie kiną, tolimom užuolankom jis vedė mintį į vieną sceną ir pajuto, kaip užsikerta balsas, kaip jis visas dreba. Jis atsisuko į ją ir sukuzdėjo prie pat ausies, kad myklį ją.

Storu raukšlėtu medžio kamieniu nusliuogė voveraitė, mostelėjo uodega ir sužiuro į du žmones. Ji įsitvėrė taip stipriai, kad jis sustojo. Pakilo jos rankos ant jo pečių, akys atsisiklėdė naujai, dar niekada nematytu spindėjimu. Išskaitė jis visa, ir abu staiga nubėgo, išgąsdindami voveraitę.

Tada atėjo dar niekada nepatirtas pilnumas ir platumas. Galėjo mokytis įsitempęs, nes kiekvieną dieną per pietus jiedu susitikdavo, kartu grįždavo

VASARIO 16 VILNIUJE (3)

Lietuvos Taryba 1918 sausio 26 suskilo, keturiem socialdemokratam pasitraukus. Nebuvo ramu tarybos nariam, nors pasitraukė tik penktadalis Tarybos. Jau rytojaus dieną Stulginskis, kuris buvo balsavęs su pasitraukusiais, tvirtino, kad Taryba per daug pasiskubinusi su savo balsavimu, o kun. J. Staugaitis reikalavo ieškoti kompromiso ir gražinti vienybę.

Prie jo prisidėjo dar nuo balsavimo susilaikę kun. J. Vailokaitis, Smilgevičius ir net už rezoliuciją su dauguma balsavęs Banaitis. Laimėta tiek, kad buvo sudaryta komisija (Klimas, Šaulys, Vailokaitis) derėtis su pasitraukusiais, kad jie grįžtų.

Grįžti jie sutiko, bet sąlyga, kad Taryba priimtų ir deklaruotų tiek Rusijai, tiek Vokietijai sausio 8 formulę. Jų reikalavimas buvo priimtas, ir vienybė atstatyta. Bet išliko kita bėda — atsistatydno tarybos prezidiumas, įžiūrėjęs čia sau nepasitikėjimą.

Susirinko visa Taryba vasario 15. Reikėjo formaliai priimti nepriklausomybės formulę ir pabaigti vienybės atstatymą pačioje Taryboje — išrinkti jos prezidiumą.

Kan. P. Dogelis ap'e tai rašė:

"Tarybos nariai vasario mėn. 16 d. vakarą susirenka Lietuvių Dailės Draugijos namuose pas d-rą Basanavičių tartis dėl proklamavimo Lietuvos nepriklausoma valstybe. Bet kadangi d-ro Basanavičiaus butas buvo nekūrntas, tarybos nariai sušalo, iš ten pabėgo ir susirinko L'etuvų Komiteto būstinėj, Didžioji g. 30. Tarybos nariai paprašė manęs plunksnų pas'rašyti Nepriklausomybės akta. Tos plunksnos buvo ilgai mano laikomos didelėj pagarboj. Bolševikam užėjus ir mane suareštavus, dingo ir istoriškos plunksnos."

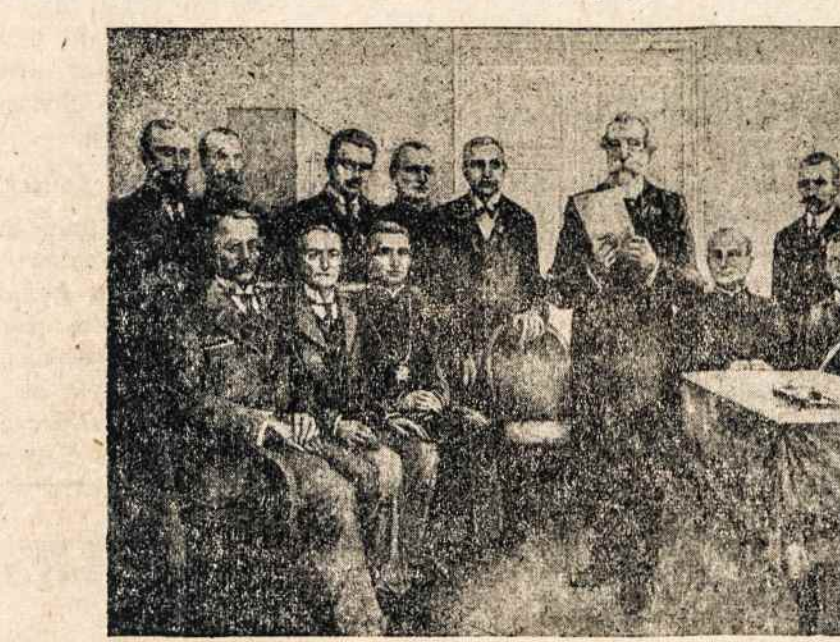
O patį pasirašymą dr. J. Basanavičius šitaip savo d'enorraštyje pažymėjo:

"Tai buvo šeštadienis 12 val. 30 min. dieną, kada man taryboje pirmininkaujant (n's pirm. A. Smetona' buvo atsistatydinęs. Red.) ir skaitant paskelbimo formulę, tai ir atlikta tapo, visiems Tarybos nariams karštai delnais plojant."

Dauguma pasidavė mažumai Kaip buvo prieita prie Vasario 16 deklaracijos

Toji "formulė" buvo tik su redakciniais pakeitimais sausio 8 dienos formulė, kurios reikalavo St. Kairys ir jo draugai. Ji išreiškė gruodžio 11 dienos nutarimo pirmą dalį, bet apsiėjo be jokių ryšių su Vokietija ar kitom valstybėm. Ji atmetė tokiu būdu Vilniaus konferencijos tą antrąją rezoluciją, kuri buvo "kyš's" vokiečiam. Ir priešingai ji labiau sustiprino Vilniaus konferencijos pirmą rezoliuciją, pabrėždama ir Steigiamojo Seimo reikšmę ir Vilniaus sostinę. Tokiu būdu pačių lietuvių tarpe laimėjo tvirtas ir nekompromisinis nusistatymas. St. Kairys apie tai paskiau atsiliepė:

"Dauguma pasidavė mažumai. Ir vasario 16 dienos aktas jau be konvencijų ir 'amžino' ryšio liko v'sų tarybos narių vienbalsiai priimtas ir pasirašytas."

Dr. J. Basanavičius skaito Vasario 16 deklaraciją Vilniuje.

Bendras pareiškimas laimėtas. Bet sunkiau ėjo atstatyti pačioje Taryboje organizacijos vienybę. Nelengva buvo išrinkti prezidiumą. "Rinkti — pasakojo A. Stulginskis — nelabai sekasi dėl neskanų atsiminimų iš buvusio konflikto taryboje. Prezidiuman sutinkama nenoromis, daug kas atsiskako. Dėl to išrenkamas nepilnas prezidiumas."

Išrenkamas pirmininku vėl A. Smetona.

Dėl A. Smetonos pasiūliausia

tikra formula nebus priimta, kadangi šiandien taryba yra pamatiniai atsistojus ant mūsų formulos, dėl ko reikėtų

ŽUTBŪTINĖJ KOVOJ DĖL LAISVĖS NESAM VIENI

Sešs ir broliai sovietų pavergtoje Tėvynėj!

Sukako 37 metai, kai senoje Lietuvos sostinėje Vilniuje buvo paskelbtas istorinės reikšmės Lietuvos valstybės atstatymo aktas.

Istorijos arklas gil'aj išvagojo Lietuvos žemes. Būdama rasių ir kultūrų sankryžoje, lietuvių tauta buvo priversta grumtis ir su slavų ir su germanų imperialistinėms užmačiomis. Turėjome didžų ir garbingų laikotarpių, atžymėtų ir pasaulio istorijoje, po kurių, deja, sekė laisvės sutemos, galingesniųjų karmynų pasišovimas išbraukti Lietuvą ir iš istorijos ir iš geografijos. Šimtmečiais besitęsusių kovų išugdėta ir užgrūdinta mūsų tauta nepalūžo, nepasidavė nevilčiai. Ji kietai saugojo iš prosenelių paveldėtas garbingas

išvesti išeinamos iš tokio priėmimo konsekvencijos ir kadangi iš kom'sijos aiškinamo galima buvo suprasti, jog to kia permaina-turės įvykti (turima galvoje Smetonos atstatymas iš tautininkų. Red.), tai dabar, matydami, jog L. Tarybos nus'statymas nesu-puola dėlei pirm'sėdžio parin-

kimo su mūsų laukiamu nutarimu, mes, Jonas Vileišis, M. Biržiška, St. Narutavičius ir St. Kairys, pareiškiame, jog

Taryba aiškinosi, kad vasario 16 aktas neprieštarauja gruodžio 11 aktui, ir tada ko-vo 23 Vilhelmas pasirašė Lietuvai pripažinimą. (Bus daugiau)

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko VACLOVO SIDZIKAUSKO žodis į okupuotos Lietuvos gyventojus Vasario 16 proga.

Lietuvos valstybės tradicijas. Mūsų tautinio atgimimo brandinta politinė išmintis ir Lietuvos sūnų pasiaukojimas ir ryžtas 1918 m. vasario 16 d. atkūrė Lietuvos valstybę po 120 metų carų Rusijos ir po trijų metų kaizerių Vokietijos okupacijos, atkūrė lietuvišką Lietuvą, tegul ir ne visas lietuviškąsias žemes apjungiančią.

Vasario 16 aktas buvo žodis; kad tas žodis taptų kūnu, buvo reikalinga nepalaužiama tautos valia ir kraujas. Valios mūsų tautai nestokojo. Kraujo jos sūnūs nesigallėjo. Lietuva tapo laisva.

nė vienas iš mūsų nesutiks dalyvauti prezidiume."

Tai gi skilimo siūlė taip ir nepavyko tvirtai išlyginti. Ji buvo tik laikinai aptvarkyta iki artimiausio konflikto.

Nepriklausomybės paskelbimas buvo priimtas be vokiečių žinios. Rytojaus dieną buvo išspausdintas "Lietuvos Aide". Laikraštį vokiečių okupacinė valdžia sukonfiskavo. Bet slaptai kelias žinia buvo perduota Berlyno laikraščiam ir ten buvo paskelbta vasario 18. Bet tučiuojau kitai spaudai, kuri dar nebuvo paskelbusi, buvo uždrausta spausdinti. Tačiau Vokietijos Reichstage centro pirmininkas Groeberis vasario 20 perskaitė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą; Lietuvą pasveikino socialdemokratas Davidas. Po kelių dienų Reichstage Erzbergeris klausė valdžią, kodėl ji nepripažįsta Lietuvos. Vokietijos vyriausybė nesiskubino. Kancleris Hertlingas vasario 21 Lietuvos Tarybai atsakė, kad vasario 16 aktas nuverčia gruodžio 11 aktą ir, jei Lietuva grįžtų prie gruodžio 11 akto, tai Vokietija ją galėtų pripažinti.

Taryba aiškinosi, kad vasario 16 aktas neprieštarauja gruodžio 11 aktui, ir tada ko-vo 23 Vilhelmas pasirašė Lietuvai pripažinimą. (Bus daugiau)

Vasario 16 yra brangi kiekvienam lietuviui. Toji diena paženkliną istorinį mūsų tautos likimo posūkį. Nepriklausomybės laikotarpis mus moko, kad tik politiškai laisva tauta, sukūrusi savą nepriklausomą valstybę, gali kultūriškai ir medžiagiškai tarpti ir daryti įnašą į pasaulio kultūros lobyną. Istoriją kuria ne vergai, ne kitų tautų įnamiai, o tik laisvos ir suverenės tautos, kurios brangina laisvę ir kurių sūnūs ir dukters moka kovoti ir mirti už laisvę. Norėdami išlikti kaip tauta, norėdami būti ištikimi mūsų praečiai ir jausdami atsakomybę būsimoms mūsų tautos kartoms, mes visi kur bebūtume ryžtingai, be kompromiso kovojame už Lietuvos valstybės suverenų teisių vykdymo at-

(Nukelta į 5 psl.)

pakilo Algirdas. — Užteks! Aš tavę išvarginau, net nepatogu. Laikas miegoti!

Ji pasirėmė ranka galvą ir žiūrėjo ilgą klausiamu žvilgsniu.

— Taip, laikas poilsio, — jis nervingai mostelėjo ranka.

— Žinoma, — Aldona vikliai pašoko, — būtinai turi gerai išmiegoti. Julija paskui many, kad kalėjiman buvai pakliuvęs, — šiltai nusijuokė, paėmė žvakidę ir atidarė svečių kambari. Ten įsuko prigesintą lempą, pataisė lovos pagalvį. — Čia paprastai miega mama. Gal nebus jum šalta...

— O ne, ne!

— Atleiskite už visus prisiminimus ir labanakt! — pasiėmė žvakę.

— Labanakt.

Durys užsidarė. Jis stovėjo kambario v'duiryje prieš didelį stalą. Iyg operacinėje, stovėjo nuliūdęs ir sumišęs.

Lauke pūga. Nuėjo iki lango, pasiklausė. Akys vėl įstrigo į portretą. Prikando lūpas ir įsižiūrėjo.

— Tu sulaižytas plaukais pulkininke, — užsidedė Algirdas, — ir ko man nesitycioti! Matai, kas atsitiko! Bet ir tu — kalavijas! Nusivedei tada į bufetą. Mačiau, kaip buvai nusigandęs, juk negarbė su studentėliu. Bet vistiek iš di-

delio taurumo aukavais mano šlovei. O man jos visai nereikėjo. Aš tyčiausiai tada iš visko. Bet tu kitoks — tu labdaringas, tu gyrei mane! Juokdarys! Dabar aš ne studentas, galiu nusivesti į barą, ir pamatė nereikės bijoti, kad ne-nupultų žvaigždės nuo pečių.

Nereikės bijoti, kad aš talaus prie tavo dukters. O ją išauginai kaip lėlę, tai ir žinokis! Aristokratė. Pianinu pakliunkina, pasvajoja. Po velnių!

Jis tolo nuo portreto tiesiog įsijęs.

— Gali užsidengti akis, jei nori; čia aukštas mandagumas, bet aš vistiek reng'suos! Algirdas nusimetė drabužius ir norėjo gulti. Žiūri prie lovos kėdė, chalatas. To betruko! — jis sužė. — Gal pristatysi man kokį pulko pasiuntinį, kad papasakotų anekdotų prieš užmiegant! — Jis griuvo į lovą.

— Štai kokias tavo dukter! Plepa niekus, bet svarbiausia nutyli. Kariška paslaptis!

Gulėjo aukštelininkas, irau-dęs, susikrimtęs. Pyktis vėl nešė į studijų dienas, tampė per visus įvykius, pasilikusius Kaune. Jis nuolat kartojo: — Aldona, štai kokias tu!

— Gretimam kambariję kažkas sukrebždėjo. Užkliuvo baldus. Jis įsiklausė: tikriausiai Aldona, — pagalvojo. — Sąži-

nė pabauda. Nors kartą! Durys veriasi. Eina į saloną. Girdi švelnius minkštus žingsnius. Tai jos šliuraitės, pūkinės.

Aldona? Gal ir ji? Apie tai jis visą laiką galvojo, kai ją pamatė. Ne, dar ir ankščiau, net vakar prisiminė ir nusikeikė. Praeitą savaitę, prieš mėnesį. Ir kaip ji šį vakarą kalbėjo, tiesiog čiulbėjo, bet kai pasiekė svarbiausia, taip ir sustojo.

Žingsniai už durų. Ateina. Jis atsėdėjo lovoje susijaudinęs. Kažkas knibžda ir ne-jeina.

Jai tikriausiai nepatogu, bijosi tarnaitės, — sumoja jis ir tyliai atsikelia. Nori žengti, bet prisimena chalata. — Štai kur toli pramatanti politika! — Užsivelka. Pirštų galais sėlina prie durų. Aiškiai krebdžda. Taip. Tikriausiai Aldona. Atėjo mažų mažiausia ats'prašyti ir nedrįsta. Gal ji puls į glėbį... Jis sudreba ir praveria duris.

Iš virtuvės siauru ruožu puola šviesa. Prie durų tarnaitė deda drabužius.

— Ponas daktaras dar nemiega?

— Neee, — jis vos išgvokščia ir sukanda dantis.

— Ir panelė kankinas, nemiega. Ieškojau vaistų. Čia jūsų drabužiai. Jau sutvarkyti. Batai dar virtuvėje. Rytoj juos gausite.

— Ačiū už rūpestį, — jis uždaro duris. — Ragana, baisiausias šlamštas! — nesitveria apmaudu! Dabar tai galėtų trenkti kumščiu į pulkininko portretą, išžvanginti visus kristalus. Toks siusmas jį pagausa.

Krinta į lovą, lamdo pagalvį, kandžioja kampus, spardosi kojom, kol pagaliau pramsta. — Neverta, — jis išsitiesia. — Nenori ir nereikia. Nepražūsiu.

Positaiso ir nori snūsti, bet mintys liekia su pūga, sukasi ir vėl grįžta prie to paties — nepasakė. Teisingai mano buvo spėta!

Staiga lauke baisus kaukimas. Kažkas sutrata ir krenta su dideliu triukšmu, sudreba namai, sužvangia stiklai.

Algirdas šoka iš lovos. Pagriebia chalata, užsivelka. Bėga prie vieno lango — nieko. Prie kito — irgi nieko. Į saloną.

Šviesos strėlė perveria tamšą. Pro duris išeina Aldona su žvake.

— Kažkas čia lūžo, — kalba jis susijaudinęs.

Prieina ir ji. Raudonas chalatas. Plaukai surišti skarele. Kvepalai. Išsigandusios akys. Rankoje dreba žvakė. Prieina prie lango, žiūri ir šviečia.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Grigaitytės kūrybinė sukaktis

Šiomis dienomis mūsų rašytojai ir nuoširdžiai "Darbininko" bendradarbei sukanka lygiai 25 metai kūrybinio darbo.

K. Grigaitytė jau pradžios mokykloje pradėjo eiluoti, bet savo eilėraščius "išdrįso" spausdinti tik būdama gimnazijoje. Kartą poetas Antanas Miškinis pačiuo viena eilėraščių ir daugiau jo autoriui negražino. Eilėraščių buvo 1927 m. išspausdintas "Ateityje", kurią tuomet redagavo vienas jos pedagogų, literatūros mokytojas, dabartinis prof. Juozas Brazaitis. Didžiausiam jos nustebeimui mokytojas neišpildė, kai išsiaiškino, kad ji rašė, tik paskatino daugiau rašyti. Literatūros autoriteto ir gilaus pedagogo žodžiai buvo jai akstinasi savo gabumų neužmesti.

Rašytoja savuoju keliu

Pirmieji rašytojos darbai pasirodė M. Svyriūtės slapyvardžiu. Vėliau — tikraja pavarde. Nuolatos pradėjo spaudoje bendradarbiauti 1929 m. Rašė poezijos ir beletristikos kūrinių. Nors K. Grigaitytė yra daugiau žinoma kaip poetė (turėjo progos išleisti dvi poezijos knygas), tačiau ji yra gana daug parašiusi novelių ir apsakų. Lietuvoje pasiliko apie 700 psl. knygai prozos iškarpu, kas būtų sudarę nemažą rinkinį. Beletristika pasižymi intriga, poezija — kūrybiniu nuoširdumu, subtilumu ir muzikalumu.

Raštų tematika: poezijoje — gamta, meilė, jaunystė; prozoje — meilės ir šeimos problemos: pirmoje vietoje įvykis, crescendo auganti intriga — staigi kūrinio atomazga; antroje vietoje — stipresnių charakterių pabrėžimas. Prozoje K. Grigaitytė vaizduoja natūralų gyvenimą, kai kada su jo silpnymėmis, klaidomis, bet kūrinį pabaigoje tas gyvenimas visuomet nušvinta teisingumo, gėrio idėja.

Moteriškumo atstovė mūsų literatūroje

Nekiekviena moteriškai kuria. Garsioji vokiečių Annette von Droste — Hülffoff yra pavadinta vyriausiąja iš visų moterų poečių. Gilus moteriškumas, valdys visą moters kūrybą, nėra jau toks dažnas svečias literatūroje. K. Grigaitytė kūryboje yra stipriai moteriška. Moteriškumą ji išreiškia subtiliai, kukliai, meniškai. Jos moterys yra ilgesingos, grakščiai žaismingos, kartais liūdnytos ir tragiškos, bet visuomet savęs neprarandančios, nuolat besistiebiančios aukštyn. Tai Lietuvos lygumų, ošiančių girių ir žydinčių darželių sesės. Tokios jos yra ir tremties kūryboje, nes tėvynės ilgesys jas nuolat šaukia, kur "gimto lizdo pelenai", kur "trys seserys per naktį rymo ant gintaro krantų", "valdovo sostą nors žadėtų, žinau, neliksi tu čionai"... K. Grigaitytė moteriškumą ištikina kūrėja ir prozoje: "Pasimatymas", "Veni, Creator", "Radybos", "Žuvėdra ant uolos" ir kitos novelės bei apsakos.

Moteriškumas savo esmėje yra motiniškumas. Jam yra skirtas visas rašytojos gyvenimas ir atsidavimas: Prie židinio sėdime ramūs, Kas vakaras taip sėdime mes. Ven strykčioja gelsvos liepsnelės Lyg kūdikiams saulės žaisme.

Aš tartum mažytė plunksnelė, Ištrigus magneto lauke. Išverstį manęs niekas negali.

B. A. RUTKAUSKAS

Širdim vis kryptu į tave.

Motiniškumas pirmiausia yra skirtas tiems, kuriems moteris tiesioginiai pašaukta:

K. Grigaitytė.

O, kad taip išgirsčiau Aš ir vėl "mamyte", Tą žodelį pirmą Rytmečio maldoj. Rodos, kaip žolelė Po lietaus atgyčia, Po lietučio šilto, Žemėj negyvoj.

O, kad užaugint jus Dievas man padėtų, Rodos, iškentėčiau Sopulio mares.

K. Grigaitytė yra v'sada moteriškai subtili, meniškai rūpestinga ir konkreti, vengianti "filosofinių mandrumų" retorikos. Ji ištikima ir filosofinei tikrovei tik ją, kaip tikra menininkė, išreiškia ne sausa sąvoka, bet gyvu simboliu: jai

B. SRUOGOS "MILŽINO PAUNKSMĖ"

"Milžino paunksmė" Sruga parašė Vytauto Didžiojo sukaktuviniams metais skelbtam dramos konkursui ir ten premijos nelaimėjo. Tačiau premijuotas veikalas jau nuskeno užmarštyje, o "Milžino paunksmė" pasiliko.

Pats autorius veikalą pavadino trilogiška istorijos kronika. Tikrai, čia to istoriškumo yra gana daug. Vsi personažai paimti iš istorijos. Idemiausia tačau veikalas kompozicija. Paties Vytauto nerodoma, bet viskas sukasi jo šešėlyje. Nematomas Vytautas yra centrinis dramos asmuo, kuris palenkia ir kitus žmones viena ar kita kryptimi. Patys žmonės nėra sukabinti vienos kokios intrijos. Kiekvienas veiksmas turi savo istoriją, kuri mažai rįšasi su kitu veiksniu. Visa apjungta tik bendra nuotaika ir Vytauto asmuo.

Veikalo charakteriai srugos apibrėžti ryškiai ir spalvingai. Padaryti jie srugiškai: niekur neapsieinama be blevizgų, cinizmo, bet šiaip jų kalba yra gyva, lengva, charakteringa. Kalbos lengvumo suteikia ir eilavimas. Ritmo pagautas, kartais Sruga per daug užsiplepa ir pačią frazę apkrauna, pakel'a. Tai sudaro įspūdį, kad autorius neturi ko pasakyti, kad jis nori išpūsti smulkmėnas. Tuo tarpu Krėvės "Skirgailoje" jauti priešingą įspūdį, — autorius turi tiek daug pasakyti, kad jis i kiekvieną žodį įdeda kuo daugiausia turinio.

"Milžino paunksmė" gražiai nuspalvina lyrinės nuotaikos, kurių yra nemaža. Vienos iš gražiausių vietų, kur autorius pasijaucia poetas ir leidžia Jogailai diktuoti laiška, svajoti apie lakštingalas, arba

žmogaus gyvenimas kosme yra "drugelis, nutūpęs po žiedeliu trapiu."

Kūrybos darbai

Lietuvoje bendradarbiavo: "Ateityje", "Moteryje ir Pasaulyje", "Moteryje", "Ateities Spinduliuose", "N. Vaidilutėje", "N. Romuvoje", "Ryte", "Studentų Dienose", "XX Amžiuje", "Mūsų Grioše" ir "Jaunoje Lietuvoje". K. Kavecko "Nijolės" operai parašė librettą.

Tremtyje bendradarbiavo: "Ziburiuose" (Vokietijoje) ir buvusioje "Amerikoje (JAV); bendradarbiauja: "Ateityje", "Aiduose", "Lietuvių Dienose", "Eglutėje". "Varpelyje", "Drauge", "Darbininke", "Tėviškės Ziburiuose", "Dirvoje" ir "Laisvoje Lietuvoje". Metraščiuose ir antologijoje dalyvauja "Tremties Metuose" (1947), "Lietuvių Poezijos Antologijoje" (1951), "Gabijs" Metraštyje ir Prozos Antologijoje (ruošama spaudai).

Knygos: poezija — "Akys pro vėduoklę (1937), "Paslapstis" (1950) ir "Zodis jaunystei" (paruošta spaudai); proza — pirmoji novelių knyga (baigiama ruošti spaudai). Poezija ir proza išleisti yra pasisiūlę vienas mecenatas ir du leidėjai.

Linkima Sukaktuviniškai ir toliau nepavargti, budint tikrojo moteriškumo sargyboje, nes moteriškumas tai būtis pilnatis, ir toliau talentingai kurti, laikantis "Ars perennis" moderniškumo, bet nepasiduodant pseudo-modernizmui.

Balys Sruga

finale švitrigailai garbinti Vytautą. Nuotalkingos ir gražios čia Srugos sukurtos giesmės, dainos, raudos.

Veikalas yra sceningas, turi nemaža dramatiškos medžiagos. Bet jo pastatymas reikalauja nemaža teatrališko kultūringumo ir skonio. Jis per daug apkrautas istorine medžiaga, butaforija. Tad jam sunku bus pakopti į scenos šviesas; literatūros ir teatro mėgėjai jį skaitys ir suras ten nemaža istorinės atmosferos.

Gražiai ir skoningai išleido Terros leidykla. Viršelio apklanką piešė Albinas Bielskis. 173 psl., kaina 2,50 dol.

Istoriją B. Sruga mėgo. Visom savo dramom sėmės iš jos medžiagos. Nuo Vytauto laikų jis atkeliavo iki "Kazimiero Sapiegos" — vienos iš didžiausių jos dramos, iki 18 amžiaus, kurį pavaizdavo "Aplaušrio dalioj". Naujausius laikus — 1905 — jis palietė "Baisiojioj naktyje."

A. Dž.

DARBININKAS SKELBIA KONKURSA

Rugsėjo 19 sueina keturios dešimtys metų, kaip Bostone išėjo pirmasis Darbininko numeris.

Jo leidėjai ir redakcija šią sukaktį nori paminėti žygiu, kuris prisidėtų prie lietuviškos dvasios ir kūrybos tolimosnio palaikymo.

Matydamas, kaip lietuvius suburia vaidinimas, kaip per vaidinimą juos pr'eina lietuviška mintis, bet ir kaip lietuviškų scenos veikalų trūksta, Darbininkas skelbia dramos veikalų konkursą, skirdamas 500 dolerių premiją.

KONKURSO SĄLYGOS

1. Veikalas turi būti iš lietuviško gyvenimo, dabarties ar praeities, drama ar komedija; priimamas šių dienų žiūrovų daugumai ir, neprasilenkdamas su krikščioniška bei tautine dvasia, veikti žiūrovą pozityviai; įmanomas lietuviškai

scenos technikai; pavaidinamas per 2-3 valandų spektaklį.

2. Veikalai, siunčiami dramos konkursui, pasirašomi slapyvardžiu; atskirame uždarame voke autorius turi pažymėti savo tikrąją pavardę, adresą, savo veikalo pavadinimą ir slapyvardį.

3. Geriausių dramos veikalą atrinks New Yorke sudaryta jūry komisija. Jos sudėtis bus paskelbta vėliau.

4. Teisė premijuotą veikalą vaidinti ir išleisti tenka Darbininkui.

5. Paskutinė data dramos rankraščiui įteikti š.m. gruodžio 1 d.

6. Konkursui veikalai siunčiami šiuo adresu: "Darbininkas, Dramos Konkursui, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Premija bus įteikta gruodžio mėn. per iškilmingą Darbininko 40 metų minėjimo aktą.

K. GRIGAITYTĖ

Iš svajonių aukštų bokštų
Šiandien tik tave matau.
Jei likimas ir parblokštų,
Nesugriautų mano bokštų;
Jei ir mirėčiau, tai vis tau...

Kažkas sakė, kad rengiesi
Su pirmasis žiedais sutikti.
Jei paklausė au, kai mes dviese,
Ar apvilt mane rengiesi?
Gal atspėčiau aš mintis...

I tyrų minčių vainikus
Šiandien aš tave pinu.

Netikėtai susitūkus

Aš paklosiu tau vainikus:

Ką sakysi tuomet tu?

(1928 m. "Ateitis")

LIETUVIŠKAI KNYGAI REIKIA DAUGIAU PAGARBOS

— ji tik truputį senstelėjusi.

Tačiau ši tradicija pradeda mąriauti. Leidėjai kartais visai nebežiūri nei knygos išorės, nei jos technikos. Šamoningai taupant pinigus ar nesuprantant, yra išleista tokių leidinių, pro kuriuos tylom negalime praeiti.

Vienas toks leidinys yra ką tik pasirodžiusi

V. F. Beliajus "Evening Song" (Vakarinė daina).

Tai lietuviškos legendos, pasakojimai, padavimai, autorius parinkti, išversti į anglų kalbą ir išleisti. Paliekant nuošalyje turinį, šiuo kartu sustokime tik ties knygos iliustracijom.

Iliustravo Louis Denov. Kitos tautos žmogius mūsų tautosaka buvo svetima, bet jis mėgino įspėti, net tradicinius liaudies meno elementus įsivedė. Tai nebūtų bloga, kad čia pasitelkta ne lietuvis. Knyga eina į angliškai kalbančiuosius, svetimas dalininkas gali labiau patalkinti. Bloga tačiau, kad knygos iliustracijos blogos. O jų yra gana daug, kartais kiekvienam pasakojimui padaryti du trys piešiniai tušu. Vos pervertę keletą puslapių, pamatome, kad iliustratorius joks grafikas. Jis tik pradendantis mėgėjas, kuris stengiasi apvaldyti piešinį. Neturi jis nei technikos, nei kompozicijos. Vienur jis taikosi į realizmą, kitur — naivus simbolistas. Visi piešiniai yra tokie skurdūs, tokie nevykę,

kad visiškai užkerta kelią knygai plačiau skliti ir laimėti simpatijas.

Ir pats knygos apipavidalinimas nėra be priekaištų. Visa padaryta labai mėgėjiškai, neskoningai.

Preltais metais pasirodė Hamiltono metraštis.

Įdėta daug trūso, daug dokumentuotos medžiagos, bet visa sumesta lyg į maišą. Nuotraukos sudėtos neieškant skoningesnės kompozicijos. Tai būtų dar pakenčiama, bet čia yra pieštų vinjetėjų ir viršelių. Visur saldi nuvalkiota simbolika, technika nemokiška. Jei kas prieš 30 metų būtų taip nupiešęs tokį viršelį kokiam šaulių leidiniui, gal ir nebūtų niekas per daug rūstaves, dabar gi reikia tik apgailėti.

Knygai ir kiekvienam spaudos leidiniui būtina rimto dalininko pagalba, nes kitaip tikrai sužlugdysime knygos išorę.

Dalininko reikia ir laikraščiam, žurnalams, nes ir ten dedamos vinjetės, iliustracijos. Ir ten negalime patikėti kokiais mėgėjais ir subrukti kaip papuolė. Tačiau ir čia jau yra nuklydimų. Štai ką tik pasirodė Anglijoje išleistas Žibintas — religinės kultūros žurnalas.

Jo vinjetėje nupieštas šv. Kristoforas. Ir koks ten piešinys, lyg iš juokų laikraštuko. Šv. Kristoforas didžiule galva, neproporcingu ranku, su maudymosi kostiumu. Technika

tokia mėgėjiška, kad primena mokinių darbus.

Kaip neapdairios spaudos technikos pavyzdį reikia dar paminėti

Chicago lietuvių metraštį redaguotą A. Vilainio-Sidlausk. Knygoje sutelkta daugybė iliustracijų, spausdinta ofsetu. Pačios iliustracijos nesuderintos, suklotos kaip papuolė, o blogiausia — atspausdinta taip blogai, kad daug paveikslų yra tik murzini plėmai. Juk tokis nešvarus darbas kenkia pačiai knygai, ji neslinda, kartu mažina pasitikėjimą ir kitom lietuviškom knygom.

Baigiant šias pastabėles, būtų vienintelis troškimas — daugiau meilės lietuviškai knygai, neišleiskime jos į pasaulį skurdžios, stenkimės parodyti, kad ir mes turime skonių ir mokame knygas papuošti.

A. Dziugėnas

Kultūrinė kronika

● Dail. Vytautas Kasiulis, įsikūręs Paryžiuje ir aktyviai besireiškias kaip menininkas, sausio mėn. 19 Stiebet galerijoje vėl surengė savo kūrinių parodą, kuri tęsėsi visą mėnesį.

● J. Kapočius, Liet. Enciklopedijos leidėjas, apsiėmė išleisti Vinco Krėvės raštus.

● Alei Rūtai - Arbačiauskienė atiteko jaunimo dramos pirmoji premija. Premiją organizavo Lietuvių Seserų Institutas. Jūry komisija vasario 9 pirmąją premiją paskyrė veikalui "Pakrūmė". Atidarius voką, paaiškėjo, kad šio veikalo autorė yra Alė Nakaitė, šiemet laimėjusi Draugo romano premiją. Antroji premija teko E. Pralgauskaitė iš Anglijos už veikaluką "Kėlias į tėvynę". Trečioji premija J. Janoniu iš Vokietijos už "Mūsų senelių mokykla". Be to, komisija suminėjo ir keletą kitų veikalų, kurie verti dėmesio.

● Teatro almanachas jau spausdinamas. Jis apims visą mūsų teatrinę veiklą.

● Dr. P. Jonikas pakviestas nariu į Baltic Institutą, kuris veikia V. Vokietijoje.

NAUJOS KNYGOS, ŽURNALAI IR KITI LEIDINIAI

Balys Sruga — KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAZUS, arba kaip Jonis Mažrimukas 1812 m. iš Vieksnių Kanana nusikraustė ir Napoleoną regėjo ir kas iš to išėjo. Knyga dedikuota jauniems ir linksmiems, skirta Napoleono žygio per Lietuvą į Rusiją sukakčiai paminėti. Iliustracijų piešiniai paimti iš prof. Vc. Biržiškos, prof. R. Schmittleino, A. Ružancovo, V. D. Universiteto, kariuomenės bibliotekų rinkinių. Antroji laida išleido Terros knygy leidykla, 748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. Viršelį ir apklanką piešė A. Kurauskas. 207 psl., kartu su iliustracijomis — 232 ps., kaina 2,50 dol., gaudama leidykloje ir pas visus lietuviškosios knygos platintojus.

CHICAGO LIETUVIŲ METRAŠTIS 1955 M. Redaguoto A. Vilainis - Sidlauskas, išleido Nemunas, 3153 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., 243 psl., kaina nepažymėta.

DIEVO PAUKSTELIS — neperiodinis humoro žurnalas. Redaguojas: Pulgis Andriušis, Antanas Gustaitis, Albinas Valentinas ir Leonardas Žitkevičius. Redakcijos ir administracijos adresas 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Spausdinamas ofsetu, gausiai iliustruotas, 30 psl., kaina 50 c.

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Pirmieji dešimtys Metų (1944-1954). Išleido Balfas. Medžiaga surinko ir paruošė Antanas Sodaitis. Leidinio redakcinė komisija: Juozas Boley, Albinas S. Trečiokas, Bronė Spudienė ir Petras Minckūnas, 135 psl., gausiai iliustruota.

VILTIS - HOPE, folkloro žurnalas anglų kalba, redaguojama pas autorių: V. F. Beliajus, 1550 Tenth Ave., San Diego 1, Calif.

NUMERYJE SUTELKTA ĮVARIŲ TAUTŲ KALBŲ ŠVENČIŲ PAPROČIAI, ŠOKIAI.

Nelė Mazalaitė — SAULĖS TAKAS. Išleido Lietuviškos knygos klubas Chicagoje 1954 m. Viršelio apklankas dail. P. Augiaus, 417 psl., kaina 3,50 dol.

Dr. Pr. Gaidamavičius — MILŽINAS, DIDVYRIS, ŠVENTASIS, žmogiškosios pilnaties vizija. Tėvų pranciškonų leidinys, 246 psl. kaina 2 dol. Apklankas dail. V. K. Jonyno.

Algirdas Margeris — SAULĖS RUSTYBĖ, 311 psl., kaina nepažymėta. Viršelį piešė M. Šileikis.

NUMERYJE SUTELKTA ĮVARIŲ TAUTŲ KALBŲ ŠVENČIŲ PAPROČIAI, ŠOKIAI.

Nelė Mazalaitė — SAULĖS TAKAS. Išleido Lietuviškos knygos klubas Chicagoje 1954 m. Viršelio apklankas dail. P. Augiaus, 417 psl., kaina 3,50 dol.

Dr. Pr. Gaidamavičius — MILŽINAS, DIDVYRIS, ŠVENTASIS, žmogiškosios pilnaties vizija. Tėvų pranciškonų leidinys, 246 psl. kaina 2 dol. Apklankas dail. V. K. Jonyno.

Algirdas Margeris — SAULĖS RUSTYBĖ, 311 psl., kaina nepažymėta. Viršelį piešė M. Šileikis.

"Darbininko" administracijos galima gauti

LITERATŪROS METRAŠTIS GABIJA

išleista 50 m. spaudos atgavimo ir 10 - tremties sukakčiai paminėti.

Didžiulė 550 psl. — \$6.50

Mūsų pusėje teisė ir teisybė

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO ATSIŠAUKIMAS VASARIO 16 PROGA Į PASAULIO LIETUVIUS

Lietuviai! Didelių nelaimių ir sunkių visai lietuvių tautai vargų metu švėsime šių metų Vasario 16.

Kiekvienas lietuvis, tos dienos belaukdamas, kad ir kur jis bebūtų, savo mintis ir savo jausmus sieja su Tėvynės reikalais. Vasario 16 buvo ir tebėra mums visiems nepaprastai brangi, nes tą dieną buvo atverstas naujas lapas mūsų tautos istorijoje. 1918 m. besibaigiant pirmajam Didžiajam karui, lietuvių tauta Valstybės Tarybos akto paskelbė Nepriklausomą Lietuvos Valstybę atkūrimą. Aukščiausiajam lemiant, šis žodis tapo kūnu.

Daugiau kaip po 100 žiaurus rusų viešpatavimo metų Lietuva išsilaisvino iš Maskvos prispaudos ir išjūgė į laisvųjų tautų šeimą.

Antrajam Didžiajam karui įsiliepsnojant, Sovietų Sąjunga, sulaužydama visas sutartis ir pamindama po kojų visus savo pažadus gerbti teisę ir siekti taikaus sugyvenimo su kaimyninėmis tautomis, jėga užgrobė Lietuvą. Žiaurus komunizmo agresijos išdavyme mes netekome laisvės ir savos valstybės.

Sunkaus vargo, prispaudos ir kančių metai slenkia vieni po kitų. Greit sueis 15 metų, kai klaista ir brutalia jėga sovietiniai Maskvos imperialistai yra iš mūsų išplėšę mūsų Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Per metų metus eina žūtbutinė kova dėl lietuvių tautos likimo.

Sunkų okupanto jungą nešdamas, mūsų tautos kamienas, likęs Tėvynėje, laukia prašvintant pasiligtąją laisvę. Kraujo klanus liedamas, nesuskaitymas gyvybes aukodamas, lietuvis Tėvynėje tęsia lemtiną kovą su priešais.

Tvirti dvasia, pilni nepalaužiamo ryžto, gaivinami tikėjimo išsilaisvinti, mūsų broliai ir sesės Tėvynėje ištikimai gina visa, kas lietuviška. Mūsų tautos kovos su okupantais

yra atrkępusios viso pasaulio dėmesį. Ne žodžiai, o žygiai kalba šiandieną, kaip lietuvis brangina savo laisvę ir ją gina.

Tūkstančių tūkstančiai geriausių Lietuvos sūnų ir dukterų, išstremti į tolimą Šiaurę ir Rytus, kalinami Sovietų priverčiamojo darbo stovyklose, yra pasiryžę verčiau mirti, negu nusilenkti užgrobiko viešpatavimui. Grįžusieji iš sovietinio pragaro svetimtaučiai gausiai liudija prieš viso pasaulio sąžinę, kad sovietinės katorgos pančiai mūsų tautos dvasios nepalaužė ir nepalauš.

Lietuviai ir Vorkutoje, ir Kamčatkoje spindi visiems savo meile Tėvynėi ir savo giliu žmoniškumu. Viltis greit išjūgti savo Tėvynę ir pamatyti ją vėl laisvą šviečia ir stiprina juos jų Golgotos kelyje.

Laisvame pasaulyje atsidūrę, po visus žemynus išblaškyti, betgi tremties nedaliai nepasiduodami, grumdami su tūkstančiais pavojų išstiprinti svetimųjų jūroje, mes surandame kelią sėkmingai jungtis į lietuviškus vienetus ir, Tėvynės meilės vedami, rungtis su Lietuvos pavergėjais, svarbiausiu uždaviniu pasistatydami laisvės ir nepriklausomybės atgavimą.

Per geležines uždangas, per kacetų spygliuotą užtvartą, per žemynus ir vandenynus Vasario 16 apjungia mus visus, kieno tik gyslose teka lietuviškas kraujas ir kieno širdys plaka Lietuvos meile.

Budėdamas mūsų tautos ir valstybės gyvybinių reikalų sargyboje, Vyriausiasis Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas, Nepriklausomybės šventę minint, kreipiasi į viso pasaulio lietuvius, kviesdamas išlaikyti ir stiprinti broliškumo ryšius, branginti visa, kas lietuviška, kuo ryžtingiau dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe ir iškilingai atnaujinti šventą priešais nenuilstamai be atvangos kovoti, kol Lietuvos nepriklausomybė ir laisvė bus vėl laimėta.

1944 metų vasario 16 vieninga visų politinių partijų ir kovos organizacijų deklaracija buvo įkurtas Vyriausiasis Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas.

Prasimušę į laisvąjį pasaulį Lietuvos gynėjų partizanų atstovai iškilingai patvirtino Vliko įpareigojimus atstovauti mūsų tautai ir valstybei.

Pereitų metų gegužės 1 dieną mūsų politinės partijos ir kovos organizacijos pakartojo, kad Vyriausiasis Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas turi reikšti lietuvių tautos politinę valią. Ištikimas savo įsipareigojimams, Vyriausiasis Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas, demokratiškai tvarkydamasis, savo uždaviniams atlikti yra reikalingas visų lietuvių paramos ir visiško pasitikėjimo. Jis kreipiasi pirmon eilėn į laisvajame pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius duoti gražų drausmingumo ir susiklausymo pavyzdį. Vlikas visu atsakingumu įspėja mūsų tautiečius nepasiduoti jokiams šūkiams, kad ir kokiais patriotiniais žodžiais jie būtų pridengti, jei jie veda į nesantaiką, į mūsų susiskaldymą ir į viešingos vadovybės sužlugdymą mūsų laisvinimo darbe.

Kiekvienas jėgų skaldymas šiandieną tegali pasitarnauti tik mūsų mirtiniams priešams.

Nepasiduokime tad jokiems vyliams, neteikime džiaugsmo tiems, kurie laukia, kad ir mūsų tautiečiai, kaip dažnai emigracijoje esti, tarp savęs susivaidyti ir paskęsti tuščioje, beprasmeje tarpusavio

kovoje. Žinokime, kad vieną kartą pasėję nesantaikos sėklą ir suskaldę savąjį visuomenę, nuvertinę vyriausiąją politinę vadovybę Vliką, ne tik nepadarome jokios pažangos ir nieko geresnio nesukuriamo, bet griuname visokį tarpusavio pasitikėjimą, o kas dar blogiau — nustojame visiškai pasitikėjimo tarp svetimųjų. Ardydami ir kasdamiesi patys po savo pagrindais, mes kertame tą medį, į kurį norime atsiremti.

Nepaprastai sunki mūsų tautos padėtis įpareigoja mus eiti pety į petį vienu bendru lietuvišku keliu.

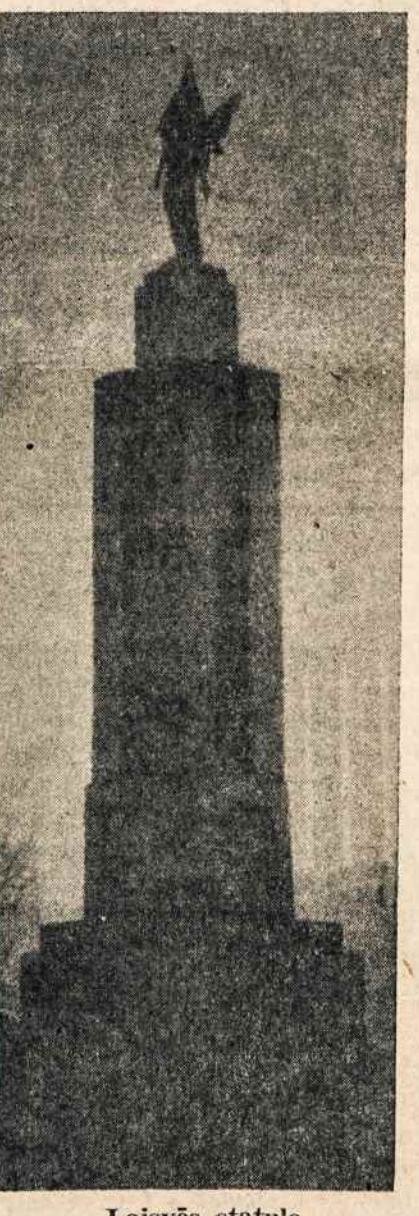
Mūsų tautos Nepriklausomybės šventės diena tesuteikia mums naujų jėgų iškęsti visus mums suduodamus smūgius, teapjungia į glaudžią šeimą mus visus ir paskatina užmiršti visa, kas mus skiria, o ieškoti tai, kas mus jungia.

Mūsų pusėje yra teisė ir teisybė. Mūsų laimėjimas tikras, jeigu tik mes patys jo negrausime.

Tad su drąsa ir narsa Lietuvos keliu.

Vardan tos Lietuvos vienybės težydi — ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi!

Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas

Laisvės statula

• Vasario 16 gimnazija Vokietijoje kas 3 mėn. išleis metrašį su piniginėmis apyskaitomis ir žiniomis iš gimnazijos darbo. Metrašį redaguos gimn. direkt. dr. Vl. Linterskis, dr. A. Rukša ir A. Makarskas.

Žutbutinėje kovoje nesame vieni

Atkelta iš 3 pl. statymą, už jos išsilaisvinimą. Nuo tos dienos, kai raudonųjų maskolių tankai ir kazokų divizionų sutrypė Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę, prieš lietuvių tautą stojosi du pagrindiniai uždaviniai: išlaisvinti Lietuvą iš bolševikų nelaisvės ir išsaugoti gyvą ir dvasia sveiką lietuvių tautą. Kitomis aplinkybėmis Vasario 16 būtų mums džiaugsmo ir pasididžiavimo šventė. Šiandien ji yra mums proga sukaupti mūsų ryžtą, suglaudinti mūsų gretas, pabrėžti dvasinį visų lietuvių vieningumą. Kova dėl Lietuvos išsilaisvini-

PREL. M. KRUPAVICIUS, Vliko pirmininkas ir prof. K. Zalkauskas, Vykdomosios Tarybos pirmininkas, kai jie pereitą vasarą lankėsi Amerikoje.

KUNIGAS TEISME

VACYS KAVALIAUSKAS

Kun. Flanagan ištisas valandas praleisdavo Omahos jaunuolių teisme. Tačiau ne kaltinamųjų suole jis čia sėdėdavo. Jo dalyvavimas teismo posėdžiuose ir tylus stebėjimas vaikų "kriminalistų" buvo kaltinimas, metamas visuomenei ir jos institucijoms, kurios šiaip ar taip yra atsakingos už šio krašto didėjančius jaunuolių nusikaltimus, kurie virsta baisia krašto rykšte, pavojingesne, kai kurių nuomone, už atomines priešų bombas.

Kun. Flanagan, stebėdamas teismo posėdžius ir studijuodamas atitinkamą literatūrą, priėjo išvadą, kad "pirmoji ir pagrindinė nusikaltimų priežastis — stoka religinio auklėjimo."

Taip pat prie nusikaltimų, juo nuomone, prisideda dar ir tai, kad tėvai permažai prižiūri savo vaikus, kad nusikaltimai smulkiai aprašomi spaudoje, vaizduojami filmuose, rodomi televizijoje ir ypač specialiai vaikams skiriamose literatūroje, ir pagaliau neteisingas pasaulio turtų paskirstymas.

Pačiu pirmuoju ir pagrindiniu dalyku kovoje su nusikaltimais kun. Flanagan laikė religinį auklėjimą ir juo pagrįstą kasdienį gyvenimą.

— Aš žinau, — sakėdavo jis, kas atsitinka su jaunuoliu, kai Dievas nėra kasdieninio jo gyvenimo dalis.

Jaunuolių nusikaltimų problema, kun. Flanagan nuomone, yra tampa susieta su pedagogine problema, todėl norint gelbėti žmoniją, reikia pradėti nuo vaiko.

Išstatymai ir jų vykdymas nepajėgs išrauti nusikaltimų šaknų, jei žmogaus, visų pirma vaiko, širdyje nebus įdiegta meilė Dievui ir žmogui. Tuo būdu, nusikaltimai yra ne tik sociologinė, bet drauge moralinė — religinė problema. Tad, norint šią nusikaltimų rykštę pašalinti, reikia, kad atitinkamos krašto institucijos veiktų drauge su religiniais vadovais.

Ne vienas, teismo nubaustas už pačius didžiuosius nusikaltimus, sutiktas čia su meile ir atleidžiančia širdimi vėl grįžti į visuomenę, kaip vertingas ir garbingas jos narys.

Plačiau aprašyti kun. Flanagan "Berniukų miesto" gyvenimą ir auklėjimo principus, kuriais jis vadovavosi trumpame laikraščio straipsnyje neįmanoma. Tetenka, apskritai imant, pažymėti, kad keliai, kuriuo pasuko kun. Flanagan, yra lyg šviečiantis žiburys, rodo tikrąją kryptį, vedančią į tautos ir žmonijos gerovę.

Šio didžiojo krikščionio reikšmė gerai suprato visi gilesnieji protai. Kai jis, kun. Flanagan, 1948 m., lankydamasis Berlyne, buvo mirtinai sužeistas, "Christian Herald" redaktorius protestantų kun. dr. Daniel Poling rašė:

Jis dabar yra nemirtingas. Iš tikrųjų, jo nemirtingumas

ir, užuot darius šimtų milijonų pirštų nuospaudų kolekcijas, įspausti į jaunuolių širdis meilę Dievui ir žmogui.

— Didžiausias valstybės nusikaltimas — sako kun. Flanagan — yra tai, kad valdinės mokyklos lavina jaunuolių protą, bet užmiršta jų dvasią.

Pagaliau nei vienas pilietis negali abejingai žiūrėti į šią kriminalistų armiją, kuri, drauge sudėjus, prilygsta New Yorko gyventojų skaičiui ir kuri kraštui atsieina 15 milijonų (400% daugiau negu išleidiama švietimui), o kiekvienam JAV gyventojui \$120 per metus.

Tačiau kun. Flanagan nepasitenkina vien pasyviu stebėjimu ir teorine valstybės bei jos institucijų kritika. To, jam atrodo, permaža, ir jis ryžtasi veikti. Jo dvasioje susiformuoja giedri vizija — namas, kurio pastogė su meile ir šilima priglaustų tuos, kurie niekad namų neturėjo,

kurie niekad nejuo tėviškos pastogės meilės, nei šeimos židinio šilumos, kurie yra apleisti ir nekenčiami, kurie nespėję užaugti, jau yra išmesti už visuomenės ribų. Kun. Flanagan šiai idėjai įgyvendinti pašvenčia visą savo likusį gyvenimą ir jėgas, ir toks namas atsiranda. Nama, kuris su krikščioniška meile priglaudžia įvairių tikybų, įvairių tautybių ir rasų apleistuosius ir nelaiminguosius. Jie čia sutinkami su didžia meile, kuri spinduliavo iš Kristaus širdies, kai Jis liepė leisti pas Jį ateiti mažiesiems. Tasai namas, išaugęs iš kun. Flanagan mylinčios širdies pagaliau virsta ištisu miestu, kur gyvenimo nuskriausti vaikia randa ne tik pastogę ir maisto, bet ir bendro lavinimo bei amatų mokyklas, sporto aikštes etc.

Tokiais pat gražiais žodžiais šį didįjį katalikų kunigą paminėjo taip pat žydų ir negrų spauda. Marmurinėje lentoje yra auksinis įrašas: Kun. Flanagan — Berniukų miesto steigėjas, kurs mylėjo Kristų ir žmogų. (Žiūr. knygą: Fulton Ousler, Father Flanagan of Boys Town).

Jaunimo studijų dienos Hartforde

JAV rytinių pakraščių studentai renkasi į studijų dienas Hartforde vasario 19 ir 20 d. Kviečiami visi studentai, ne-studijuojantys jaunimas ir lietuvių visuomenė. Paskaitas skaitys lietuviškos profesūros atstovai, lietuvių literatūros žinovai ir patys studentai. Meninė programą išpildys geriausios studentų jėgos. Šokiams gros visų mėgiama Brocktono lietuvių studentų kapela. Programa numatyta tokia:

Vasario 19, šeštadienis: registracija 10:00, studijų dienų atidarymas 10:30, A. Skrupskelienės paskaita "Literatūros laimėjimai N. Lietuvoje" 11:00 — 12:30, bendri pietūs — 12:30 — 2:30, V. Marijošiaus paskaita "Lietuvių socialinė padėtis Amerikoje" 4:00 — 5:30, meno vakaras ir šokiai nuo 7:30.

Vasario 20, sekmadienis: mišios 10:00, J. Brazaičio paskaita "Lietuvių tautinis charakteris" 1:00, studijų dienų iškilmingas uždarymas 2:30.

Vieta: Studijų dienos (paskaitos ir meno vakaras) įvyksta šv. Trejybės parap. mokyklos salėje — kansas Capitol Ave ir Broad St. Sekmadienio dienos programa bus Lietuvių Piliiečių klubo salėje — 227 Lawrence St.

Nakvynės bus parūpintos. Visais reikalais kreiptis į V. Skrupskelę (50 Lawrence St.) ir N. Stadalnikaitę (165 Ashley St.).

Hartfordo Studentai

NEWARK, N. J.

Šv. Trejybės lietuvių parapijos metinis iškilmingas blynų balius įvyksta vasario 20 d. parapijos salėje. Pradžią 5 v.v. Bus įvyksta programa. Kviečiami atsilankyti visi parapijiečiai ir kaimynai, gražiai laiką praleisti ir linksmai užgavėti.

prasidėjo daug anksčiau — tada, kai jis ištare žodžius, jog nėra tokio daikto, kaip blogas berniukas." Kitas protestantų kunigas, dr. Thomas R. Niven, nurodęs, kad "tarp mūsų buvo didysis krikščionis", savo gražius žodžius baigia, sakydamas, jog "pasaulis ilgai žiūrės į Berniukų miestą, kaip į centrą, kur didysis žmogus interpretavo Kristaus meilę".

Tokiais pat gražiais žodžiais šį didįjį katalikų kunigą paminėjo taip pat žydų ir negrų spauda.

Marmurinėje lentoje yra auksinis įrašas: Kun. Flanagan — Berniukų miesto steigėjas, kurs mylėjo Kristų ir žmogų. (Žiūr. knygą: Fulton Ousler, Father Flanagan of Boys Town).

IŠ VISUR

• Washingtono gimimo šventėje, vasario 22, antradienį, Darbininkas neįleidžiamas. Tą savaitę įeis tik vienas numeris — vasario 25, penktadienį.

• Inž. A. Rudis, Alto pirminko pavaduotojas, jau penktą kartą išrinktas Prekybos Rūmų pirminku Chicagoje.

• Sesuo M. Estera, kaimietė, išbuvusi Argentinoje su pertraukom vienuolika metų, šių metų pradžioje grįžo į JAV. Avellanedoje ji buvo kazimieriečių vienuolyno vėrininkė ir lietuvių Aušros Vartų parapiinės mokyklos organizatorė ir vedėja. Jai vadovaujant mokykla nuo 15 vaikų išaugo iki 400 ir gavo valdinių mokyklų teises.

• Šv. Kazimiero parapija Racine, Wis., vadovaujama tėvų marijonų, stotasi kleboniją. Ligi šiol parapijos klebonas kun. dr. V. Andriūška MIC gyvendavo Kenoshoje, šv. Petro klebonijoje.

• Stasė Sakalauskaitė, kuri pereitą vasarą nuoko nuo bolševikų laivo ir išplaukė į Danijos krantus, Danijoje tebesigodo nervų ligoninėje.

• Romas Staliūnionis, buvęs Vokietijoje Rottenburgo ir Bambergo stovyklose, tarnauja prancūzų svetimųjų legionie Alžire, S. Afrikoje.

• Mečislovas Velička, kilęs iš Tauragės apskr., 48 metų, Lietuvoje palikęs žmoną ir dvi dukteris, mirė Dillingeno ligoninėje, Vokietijoje, kur ir palaidotas katalikų kapinėse.

• Prel. K. Urbonavičius atmint šv. Kazimiero parapijos pobažnytinėje salėje Brocktone įmūryta dedikacinė lenta; salė pavadinta jo vardu. Ta proga apie velionį kalbėjo prel. Pr. Strakauskas, kun. K. Jankus, kun. A. Petraitis, kun. K. Matulaitis, kun. S. Saulėnas, A. Knežys ir k.

• Dr. Elena Repšienė, baigusi dantų gydytojos mokslus dar Lietuvoje ir jau turėjusi savo kabinetą Kaune, Amerikoje, Chicagos Illinois universitete studijas iš naujo sėkmingai baigė. Dabar Chicagoje ji atidarė savo kabinetą: 1601 W. Garfield Bvd.

• Roseland, Chicagoje, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 20 d. Minėjimas prasidės pamaldomis Visų šventųjų par. bažnyčioje 10 val. ryto. Pamokslą pasakys svečias T. J. Vaišnys, S.J. Pamaldų metu giedos parapijos choras ir solistai. Po pamaldų parapijos salėje kalbės St. Daunys. Meninę dalį išpildys vietinės pajėgos: akt. V. Bıldıšis, N. Kapteinytė, L. Leonaitytė ir litaunistikos mokyklos mokiniai. Minėjimą rengia ALB Roselando apylinkės valdyba.

DĖMESIO

VASARIO mėnesį Amerikoje vyksta katalikiškos spaudos platinimo vaju. Vertėtų neatsilikti ir lietuviams katalikams, juo labiau, kad lietuviška spauda niekada tremtyje neturės per daug skaitytojų.

MALONIAI KVIECIAME VISUS Mūsų SKAITYTOJUS TALKININKAUTI ŠIAME SVARBIAME DARBE.

Lietuviai pranciškonai ATPIGINA šia proga naujai užsisakantiems savo leidinius: užsisakantiems vasario mėnesį "Darbininką" kainuoja — \$5.00, kultūros žurnalą "Aidus"—\$5.00, "Varpelį"—\$1.00.

Pasiūlykite savo pažįstamiems, kurie dar neskaito šios spaudos, paragindami juos pasinaudoti tuo paginimu. Pridėta atkarpėlė yra Jūsų patogumui.

Siunčiu \$ _____, Prašau siuntinėti:

[ ] "Darbininką"
[ ] "Aidus"
[ ] "Varpelį"

YOU YES, YOU Can fight Communism

For a single dollar... a "Truth Dollar" that goes to work behind the Iron Curtain, you can help fight Communism in its own back yard. Through Radio Free Europe, each dollar from you will fire 100 words of Truth right through the Iron Curtain. Truth and hope and courage to 70 million freedom-loving people trapped behind the Iron Curtain. Radio Free Europe is the most efficient, effective, economical way to fight Communist tyranny yet found. Your "Truth Dollars" to RFE let escapees from behind the Iron Curtain tell those still under the Soviet yoke how it feels to be free... how we have not abandoned them in their struggle for freedom. Your "Truth Dollars" can bring new hope and courage to the millions under Red tyranny who dream of liberation and pray for it. Give your "Truth Dollars" today and get in the fight against Communism. Send "TRUTH DOLLARS" to Crusade for Freedom c/o your local Postmaster

Taika, kėsnis ir pastaulis

Du pasauliai — vakarinis ir rytinis — kalba apie taiką ir nebesusikalba, kaip nebylys su kurtiniu. Visokių tam ieškoma priežasčių, bet pačios pagrindinės nepastebima, dėl to ir susikalbėti nevyksta.

Laikau savo pareigą atkreipti visų dėmesį, kad pagrindinę nesusišpatimo priežastį sudaro pora neiškių anglų ir rusų kalbos žodžių. Mažiukai ir nekalti tie žodžiai, bet verčia ant šono taikos vėžimą, kaip koks kupstas, ir dar kelia atominį karštį, nuo kurio gali sutirpti ne tikai visi kiti mūsų žodžiai, bet ir mes patys. Taigi, visų gyvybinis reikalas pašalinti tą visų nesusišpatimų priežastį. O ji tokią.

Anglai taiką vadina žodžiu "peace", o kėsnį — didelį arba mažą — žodžiu "piece". Žodžiai tie skirtingai rašomi ir skirtingai spelinami, bet vienodai tariami: "pyss". O iš to jau ir pasidaro pavojingas nesusišpatimas. Kai amerikiečiai (jie angliskai kalba) rusams sako "peace (taika)", tai aniem pasigirsta "piece" (kėsnis). Rusai tada džiaugiasi, trina rankas ir lažo lūpas, nes mano, kad jiem siūlomas dar vienas riebūs kėsnis be tu, kuriuos jau baigia suryti. Bet kai bolševikai plačiai išsižioja ir nori kęsti, tai amerikiečiai sako "No!", kaip dabar dėl Formozos. Rusus tada apima siutas ir jie ima visa gerklė rėkti, kaip neseniai Molotovas: "Girdi, čia mums siūlomas kėsnis (pyss), čia vėl neduodamas. Tai prigaudinėjimas, tai agresija! Palaukite, mes atominę bombą jums ant pakaušio susprogdinsime!" Na, ir nebesusišpatinsime! Na, ir nebesusišpatinsime! Na, ir nebesusišpatinsime! Na, ir nebesusišpatinsime!

Painiavą dar padidina rusiškoji gramatika. Rusai taiką vadina žodžiu "mir", bet lygiai taip vadina ir visą pasaulį — irgi "mir". Caro laikais, kad mažiau būtų painiavos, tie žodžiai bent buvo rašomi skirtingai. Bolševikų laikais, kad painiavos būtų daugiau (o jie tai mėgsta daryti), anie žodžiai ir rašomi ir tariami vienodai. Na, ir kas pasidaro? Kai rusai amerikiečiam sako, kad jie nori turėti "mir", tai amerikiečiai mano, kad rusai nuoširdžiai nori taikos ir atsako "Yes!". Dabar bolševikai vėl trina rankas, lažosi ir ima kur nors žygiuoti, kad užmtų dar vieną kėsnį pasaulio, o paskui visą. Amerikiečiai tada pašoka ir sako "Stop!" — su tuo mes nesutinkame! Žinoma, vėl prasideda velniava. Bolševikai visa gerklė šaukia, kad jiems jau buvo pažadėta atiduoti visą pasaulį, o dabar neduoda nei Formozos už mtį. Kur čia teisybė? "Agresoriai, sukčiai, melagiai!" — šaukia bolševikai putodami ir kartodami "mir", "mir", "mir".... Na, ir mirk, žmogau. o su raudonaisiais nesusikalbėsi.

Va, gerbiameji, kur slypi mūsų negerovės šaknys. Jas turėtų rauti ne diplomatai ir generolai, o kalbininkai, arba dar geriau psichiatrai, kurie atitiestų bolševikų protą taip, jog jis galėtų suprasti, ką kiti sako. O dabar nesupranta ir gana!

ROBERT A. TAFT, mirusio sen. R. Tafto sūnus, eina tėvo pėdomis: kalba Ohio Atstovų Rūmų posėdyje.

MŪSŲ ATSAKOMYBĖ PRIEŠ LIETUVĄ

NELL P. MESKŪNAS

Graži tu, mano brangi

Tėvyne,

Šalis, kur miega kapuosi
didvyriai.

Maironis

Senovėje Lietuva buvo žinoma kaip "šiaurės aukso" — gintaro šalis, laisva, nepriklausoma, garbinga. Ilgai ji grūmėsi su priešais už tą savo laisvę, daug jos didvyrių sugulė į kapus, bet buvo laisva tarp laisvųjų tautų, nepriklausoma. Tikrai paskutiniaisiais amžiais apsilpo jos stiprybė, užėjo sūtemos ir maskolių vergija, iš kurios vaduotis Maironis kurstė savo ugningais poezijos žodžiais. Ir Lietuva prisikėlė, Vasario 16 aktu visus nelaisvės ryšius sutraukė, iš naujo gražiai suklestėjo. Ir jei ne naujas karas ir ne bolševikų plėšrumas, kiek Lietuva dar būtų sustiprėjusi, paaugusi. Deja, šiandien ji kenčia sunkią vergiją...

Kas šiandien yra Lietuvoje? Vietoje tiesos yra melas, vietoje laisvės — vergija, vietoje draugiškumo — klaida ir neapykanta, vietoje taikos — amžinas nerimas ir persekiojimai.

LAWRENCE, MASS.

Prel. Pr. Juras Vasario 16 pradės Kongreso posėdį invokacija. Washingtonan išskrido vasario 14. Ten susitiks su kongresmanu Th. Lane, kuris yra kilęs iš Lawrence, geras yra prel. Pr. Juro pažįstamas ir nuoširdus lietuvių bičiulis.

Iz. Vasyliūnas, pakviestas prof. J. Zilevičiaus, pradėjo bendradarbiauti Lietuvių Enciklopedijoje muzikos klausimais.

Mokyklos vaiku motinos sudarė studijų ratelį, kuriam vadovauja prel. Pr. Juras. Pirmas susirinkimas įvyko vasario 5 d.

Kun. A. Klimas, parapijos vikaras, su dramos mėgėjų rateliu ruošia vaidinimui naują veikalą.

O. Geevičienės bute susirinkusi Motinų Arkibroljos veikimo komisija aptarė programą iki vasaros atostogų.

A. Martėnionis, miręs sausio 31 d., po gedulingų pamaldų šv. Pranciškaus bažnyčioje, palaidotas vasario 3 d. O.S.

Lietuvos Vyčių Radio Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles
KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

LIETUVIŠKIEJI VAKARAI JAUNIMUI SU DISKUSIJOM

PHILADELPHIA, PA.

Lietuviškieji vakarai jaunimui buvo pradėti jau prieš porą metų čia tuomet buvusio veiklaus kun. St. Railos iniciatyva. Šį darbą dabar toliau tęsia LB Kultūros Taryba, kuriai dabar vadovauja, prof. J. Puzinui išvykus į Bostoną, prof. A. Vasiliauskas.

Šie vakarai yra skiriami lietuviškajam jaunimui susipažinti su Lietuvos istorija, kalba, gamta, geografija, ir kitais lietuviškais klausimais. Paskaitos vyksta kas penktadienį nuo 7 iki 9 v.v. šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Paskaitas skaito Philadelphiaje gyvenantieji įvairių sričių specialistai, paprastai du lektoriai kas penktadienį. Paskaitos nėra formalios, bet informacinio pobūdžio, su gyvomis diskusijomis ir klausimais iš jaunimo tarpo. Lanko gražus būrelis jaunimo, bet dar galėtų ir daugiau lankyti.

Vasario 16 jaunimui

Philadelphiaje jau beveik tradicija tapęs Vasario 16 minėjimas specialiai mokyklinio

MONTREALIS, KANADA

Aušros Vartų parapijos bažnyčios didieji darbai jau baigti. Dabar vyksta vidaus įrengimas. Šv. Kazimiero parapijos klebonija jau statoma. Kai bus baigta, pradės statyti bažnyčią.

Prie Aušros Vartų parapijos yra įsikūrusios Nek. Prasišėjimo seserys, kurios įsteigė vaikų darželį ir šiais metais manoma statyti didesnius namus ir mokyklą, jei Mokyklų Komisija remtų jų darbą.

Vasario 12 ruošiamas Vasario 16 minėjimas, kuris pasižymi tuo, kad jį rengia bendromis jėgomis seniau ir naujai atvykę lietuviai, kurių bendram veikimui iki šiol trūko darnumo.

T. J. Aranauskas, S.J.

NEW HAVEN, CONN.

I saulėtą Floridą

Žemos atostogas praleisti ir saulutę pasikaitinti iš mūsų kolonijos išvyko Petras ir Ona Ūsai, Motiejus ir Barbora Masiuliai, Juozas ir Jadvyga Šilkai, Vincas ir Marijona Auskaičiai, Juozas ir Elzbieta Kazokai ir Julius Kašėta. Linkim visiem maloniai atostogas praleisti ir grįžti pilniems energijos.

Vedybinio gyvenimo

40 metų sukaktį minėjo Vincas ir Ona Kripaičiai savo namuose vasaro 6 d. Buvo suarušę pietus savo šeimai ir artimiesiems draugams ir bičiuliams.

Sveikinam Kripaičius ir linkim sveikiems sulaukti paminėti auginsio jubiliejaus. Kripaičiai niekuomet neatsako nuo sunkių darbų tėvynės bei lietuvių labui.

Ilgiausių metų!

Sausio 9 mūsų gera parapij-

amžiaus jaunimui įvyks ir šiemet. Jaunimas minės Vasario 16 toje pačioje salėje, kur ir pagrindinis minėjimas, tik tai viena diena anksčiau — būtent, vasario 19 dieną, 3 v. po pietų Lietuvių Tautinio Pašalpinio klubo salėje, 928 E. Moyamensing Ave. Jaunimui yra ruošiamas įdomi programa, ir tėvai yra nuoširdžiai prašomi sudaryti sąlygas savo vaikams į šį minėjimą atsilankyti. Jaunimui gražiai atšventus savo Vasario 16 minėjimą, kitą dieną, sekmadienį, vasario 20 d., rinksimės mes, paugusieji, į tą pačią salę 3 v. po pietų didžiajam Vasario 16 minėjimui Philadelphiaje.

"16-sios Vasario Auka"

tokiu vardu Bendruomenės

Balsas pradėjo Nepriklausomybės šventės minėjimą broliškiosios meilės mieste. Šią radijo vaizdelį paruošė vietinės jėgos: A. Gaigalas, A. Šalčiūnas, O. Šalčiūnaitė ir Šalčiūnaitė. Tai buvo vienas pirmųjų ilgesnių vaizdelių per Bendruomenės Balsą, ir pasiėkė gerai. Reikia sveikinti sumanytojus ir ruošėjus ir laukti iš jų toliau dar įdomesnių dalykų. Vaizdelis buvo duodamas vas. 6 d.

Aukos Altui

yra renkamos visame mūsų mieste aukų lapaš, kurie yra išaiuntinėti daugeliui mūsų tautiečių. Tikimasi, kad ir šiemet philadelphiečiai suaukos nemažiau kaip pernai. Kiekvieno pareiga, bent jau Vasario 16 proga atiduoti savo duoklę paremti kovai už laisvę.

a. k.

CLEVELANDO ŽINIOS

Kultūros Fondo

susirinkimas įvyko vasario 6 d. Sudarius prezidentumą (pirmininkavo prof. Pr. Skardžius, sekretoriavo Z. Jankus), valdybos išd. A. Laikūnas padarė piniginę apyskaitą (saldo vasario 6 yra \$42.54), kontrolės komisijos aktą perskaitė P. Kudukis. Valdybos sek. J. Daugėla referavo valdybos nusistatymą siūlyti Kultūros Fondą likviduoti. Šiuo klausimu pasisakiusi visai eilei susirinkimo dalyvių (Barzdukui, Jankui, Mariūnui, Augustinavičienei, J. Nasvyčiui, Dunduraitel, Vyta. Brazuliui, K. Žilinskiui, Liudžiui, Mikulskiui, Stravinskiui, Lan'auskui, Vikt. Palubinskiui, prof. Skardžiui ir kt.), fondo likimas buvo sprendžiamas balsavimu: už jo likvidavimą pasisakė 5 (visi valdybos nariai), prieš — 10, už perorganizavimą (be kitų siūlymų, buvo taip pat siūloma jį

įglauti į lietuvių bendruomenę) 9, prieš 4, už palikimą tokiu, koks dabar yra, 4. Laimėjus perorganizavimo šalininkams, čia pat buvo išrinkti ir komisija šiam darbu atlikti: V. Mariūnas, P. Stravinskis, ir K. Žilinskis (kol tai bus atlikta, pareigas eiti pavesta senajai valdybai). Susirinkimas buvo labai gyvas. Kalbant apie fondo likvidavimo priežastis, jų buvo įjėkoma ir ten, kur iš tikrųjų nėra, bet iš ribų niekur nebuvo išėta. Toks jau Clevelandas yra: ir jautrius klausimus jis moka nuoširdžiai nuotaika svarstyti. Didens bėda, kad neatsiranda daugiau norinčių ir patį darbą dirbti.

Mirė Petras Muliolis

Vasario 4 d. vėžiui mirė 67 m. sulaukęs Petras Muliolis. Jis buvo gimęs 1888 m. Mikabalių kaime, Seirijų vls., Alytaus aps. Į Ameriką atvyko 1906 m. Visą laiką gyveno Clevelande ir lietuvių veikloje paliko ryškius pėdsakus: buvo lietuvių banko ir lietuvių salės bendrovės direktorium, šv. Jurgio parapijos komiteto nariu, ALRK Susivienijimo veikėju (kurį laiką net vyriausiosios valdybos pirmininku), lietuvių kultūrinio darželio steigėju, lietuvių radijo valandėlių vedėju, paskutiniu laiku priklausė lietuvių bendruomenei (mokėjo jai tautin. solidarumo įnašus ir t.t.). Kaip paprastai, nevisi jo veiklai pritarė, bet visi jį žinojo, todėl ir pašarvotą lankė daugybė žmonių. Palaidotas iš šv. Jurgio bažnyčios vasario 8 d. Kalvarijos kapuose. Paliko našlę žmoną Marijoną, 3 sūnus ir 4 dukteris. taip pat iš tremties atkviestą brolių Igną su šeima. StB

Šauk Glen Elyn 3929

6 akrai gražaus vaizdo.
Namu maistas.
24 valandų slaugių
priežiūra

Tik 36 min. nuo Chicago
Patogumas ir poilsis
HAROLD ROOK, sav.

THE CASTLE
NURSING HOME
68 Lowell Ave., Glen Elyn

IT'S NEW!!

THE HOUSE OF LEE

Popular Chinese Dishes
also Cantonese Food and
American Food.
Steak, Chicken and Sandwiches.

CHINESE AMERICAN
RESTAURANT

7605 N. Paulina St.

RO 1-3204

for prompt, courteous
CARRY OUT SERVICE

ISIGYTINOS KNYGOS

Neseniai išėjo iš spaudos ir galima gauti Darbininko administracijoje:

Jonas Gailius. KAIP JIS JĄ NUZUDE, 127 p. \$1.25

Juozas Švaistas. ELDORADO. Apsyskaitės ir vaizdeliai, 150 psl. 1.80

Prel. Pr. Juras. RAMYBĖS ŠALTINIS. Maldaknygė, nauja laida 3.00

A. Tyruolis. AUŠROS ŽVAIGŽDĖ. Marijos poezijos antologija 2.00

Taip pat galima dar gauti:

Pulk. J. Petraitis. LAISVĖ GINANT I t. 2.00

LAISVĖ GINANT II t. 3.00

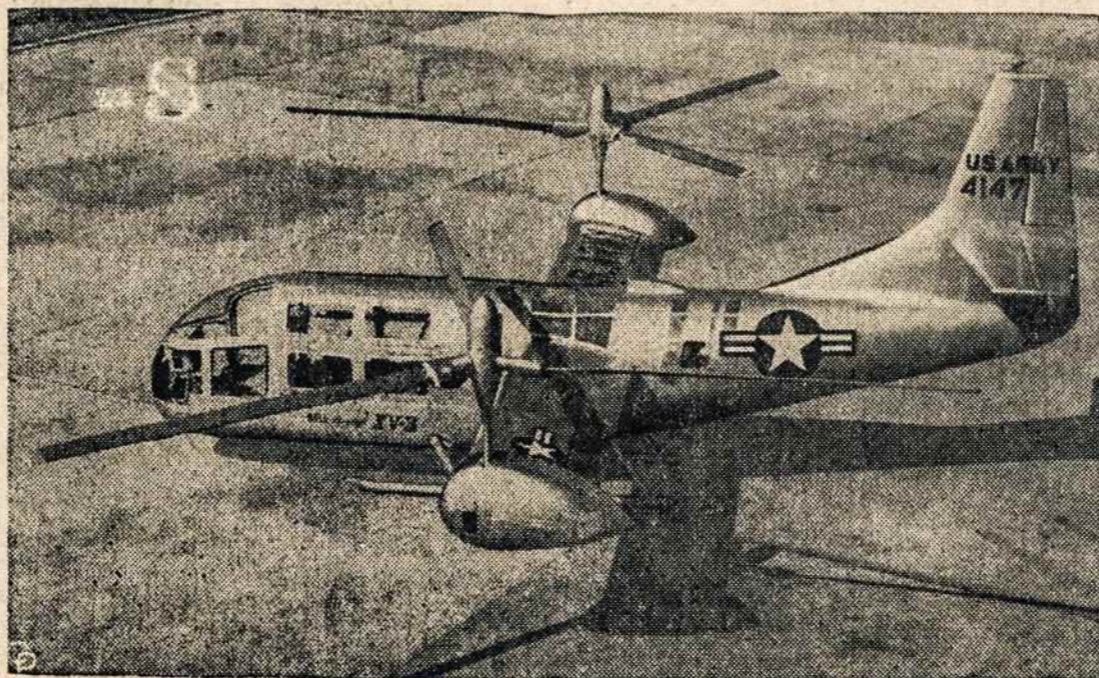
KAIP JIE MUS SUŠAUDE 1.80

M. Butkienė. VELIKŲ PASAKOS.
Pasakojimai mažiems 1.00

Rašyti:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave., Broklyna 21, N. Y.

LĒKTUVAS XV-3 (Fort Worth, Tex.), kuris gali kilti ir leistis kaip helikopteri ir paskui skristi kaip ir kiekvienas lėktuvas.

SPORTAS

Kaip rengiamas sportinis prieauglis

Brooklyne nemaža jaunimo vakarais daužosi gatvėse, pasisavindami blogų papročių, tuščiai laiką leiddami. Jų pilnai neužima mokykla, esamos lietuviškos organizacijos jų visų neapjungia. I šį jaunimą atkreipė dėmesį

Juozas Karečka

ilgametis sportininkas, sporto entuziastas, buvęs Liet. kariuomenės karininkas. Jam parūpo ištraukti iš gatvėjų jaunimą ir per sportą įjungti į lietuvišką veiklą. Sportą jis paverė jų ugdymu, lavinimu, kartu įpratino sporto aikštelėse kovoti už lietuviškas spalvas.

J. Karečka pradėjo savo darbą 1952 m. gruodžio mėn., susirinkęs jaunimo būrelį nuo 11 iki 14 metų. YMCA salėje prie Marcy stoties gerom sąlygom gavo naudoti sporto salę, maudymosi baseiną.

Šis jaunimas susirenka kas šeštadienį ir pusantros valandos sportuoja. Jie mankština, treniruoja, paskui maudosi. Treniruojami tik futbole, nes tai vienintelė sporto šaka, kur lietuviai labiausiai reikšiasi ir kur gali pritraukti jaunimo, kartu jį greitai įjungiant į tautinius vienetus. Darbas vyksta visą žiemą, per karščius, nuo birželio iki rugsėjo, poilsiauja.

Dažnai tėvai bijosi, kad vaikai nesugadintų sveikatos, bet šito pavojaus nėra. Tiek patys žaidimai, tiek treniruotė pravedami kultūringoje formoje. Be to, jaunųjų sveikata dažnai tikrina Dr. V. Paprockas.

Pasitreniravę jie jau eina į sporto aikštes, sudarydami savo vienuolikes. Visus jaunuosius globoja Liet. Sporto klubas. Tai dažnai šalia jų rungtynių ir lietuviškasis jaunimas išeina lenktyniauti su kitų jaunimu. Tokias jaunųjų grupes turi ukrainiečiai, čekoslovakai, graikai, vokiečiai. Šie jaunieji lietuviai sportininkai jau turėjo keletą rungtynių.

Ši grupelė, J. Karečkos vadovaujama, parengia mūsų sportinį prieauglį. Jau dabar yra atėję į pirmąsias komandas jo parengtų žaidėjų, o kiek dar jų išaugs.

Šiuo metu J. Karečka turi 18 berniukų, kurie pratina kovoti po lietuviška vėliava ir

BERNIUKAS Izraelio valstybėje dykumose sodina pirmąjį meduką iš numatytų pasodinti 25 milijonų.

savo laisvalaikį sunaudoja sportui. Bet ar jų negalėtų būti daugiau? Taip. Bet čia į talką turi ateiti kiti — tėvai ir vyresnieji, kad jaunimą pagrąžintų stoti į sportininkų eiles ir kartu sudarytų šiekias tokias sąlygas.

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — vedėjas

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visu skoni. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai.

Išvežiojame į krautus privačius namus.

U.S. IR N.Y. VALSTYBĖS TAKSAI Už 1954 GRAŽINAMI

Mes paruošiam darbininkam ir valdininkam gražinimo procedūrą pagal visus įstatymų reikalavimus.

Atliekame per kelias minutes ir pasiūdiame jum kopiją ir paruoštą siustį voka.

Mes taip pat prityre imigracijos reikalais.

Kasdien atidaryta:
9:00 A.M. Ili 6:00 P.M.

Seštadieniais:
9:00 A.M. Ili 4:00 P.M.

Nuo vasario 1 Ili balandžio 15.

N. J. CASSAVETES
393 West 42 St., New York 36, N. Y.
Tel. CIrcle 5-4870
4871

ROOMING HOUSE

80 ST., W.—Park blokas; pinigais \$17,500 kiti paskolon; net 6400 ar daugiau; 19 raktu, legalizuoti C. O.

1954; \$15,000 pajamų, 2½ kambario butas pirkeju. Tik betarpiai. 9-10 A.M. TR 4-8385; SC 4-4373

DARBININKO RĖMĖJAI

Po \$4.00:

Adam Tamulewicz — Waltham, Mass.; O. Bačinskienė — So. Boston, Mass.; kun. St. Būdas — Rockland, Me.; B. Shukys — E. Orwell, O.

Po \$3.50

J. Janikavičius — Fielding, New Zealand; J. Karpus — Brooklyn, N. Y.

Po \$3.00

P. Ambrose — Newington, Conn.; A. Vitkus — Dorchester, Mass.

Po \$2.00:

P. Banionis, S. Stapul, J. Šuopyš — Detroit, Mich.; V. Česnavičius, W. Kopas, M. Sabis — Brooklyn, N. Y.; A. Yanckulis — Saranae Lake, N. Y.; M. Karaktenas — Elmont, N. Y.; K. Krinickas — Maspeth, N. Y.; O. Jankauskas — Hebron, Ind.; H. Masteka — Greenwich, R. I.; E. Karalevičius — Elizabeth, N. J.; S. Vanagas — Newark, N. J.; F. Avizonis — Dumont, N. J.; P. Rusteikaite — Chicago; M. Aukudas — Baltimore; J. Gudaitis, P. Ramanauskas — Brockton; J. Einingis, St. Brazauskas — So. Boston; J. Vaitkūnas — Canton; K. Vasiliauskas — Dorchester; P. Maželviene — Worcester.

Po \$1.50:

J. Lipnickas, U. Janušienė, V. P. Verželis — Brooklyn; I. Stepšys — Sudbury.

Po \$1.00:

Iš Brooklyn, N. Y.: A. Brooks, M. Vizbaras, U. Sarkus, J. Vistartas, B. Endriukaitis, S. Miltenis, Sesuo M. Nikodema O. P., K. Vitkuvienė, A. Jurgėla, A. Zakevičius, V. Urbanavičiūtė, A. Zubkus, K. Dabrovolskis, J. Maslauskas, A. Bredes.

Iš N. Y. valstyb.: B. Miečelis — N. Hyde Pk.; P. Shulkis — Ozone Pk.; J. Andrijauskas — Bronx; kun. P. Jonaitis — Amsterdam; P. Sinkevich — Hempstead; P. Valiulis — Greenport; V. Urbanas — Richm. Hill; V. Arnastauskaitė — Great Neck; M. Herbert — Frankl. Square; kun. M. Čyvas — Scotia; J. Stirmenė — Rochester; J. Yusbaine — Johnson City; J. Butkus — Hollis; K. Tumonis — Albany; J. Liogys — Woodhaven; K. Būtenienė — Glendale.

Iš Conn. valstyb.: Z. Karalius, Pr. Povilaitis, J. Zema-

tis, A. Marcelynas, A. Jankauskas, Pr. Deimantas, E. Stuopelis, M. Brazonis, A. Zabelskas, P. Jokubauskas — Waterbury; M. Navitsky — New Britain; G. Kizis — So. Windsor; J. Mikalavičius — New Haven; P. Kirmonas — Hartford; St. Lipčius — Plainville.

Nuoširdžiai dėkingi

T. T. PRANČISKONAI,

CALL LO 3-7291

TO PLACE,
CANCEL OR CHANGE
YOUR AD

DISPLAY

Tiktai Staten Islande Amerikos Akordionistų D-ja pradantiems ir prasilavinusiems mokiniams duoda pamokas prityre mokytojai groti **Akordeonu** Tiktai privatus mokyklas **ETTORE School of Music** 965 JEWETT AVE., prie Meiers Corners, GI 2-2741

STOK! ŽIURĖK! KLAUSYK!

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS Teiraukis S.O.A. dažymo plano prityrustų lauke ir viduj. Popieravimo darbai ir grindų valymas.

Pašauk nemokamai įvertinti Telefonuok dieną ar naktį ir diena sekmdieniais. Klausk Bill. Nėra įmokėjimu — Naujos žemos kainos. Mokėsi apie \$5 mėnesiui DE 9-2741 SH 3-1268

IEŠKOMA

Vyrų ar moterų, norinčių malonumo pelnu. Tai nėra koks naktinis uždarymas, bet gerai nustatytas žingsnis į "pasisekimo kelią", kurį čia išdėstom. Jei jūs kada buvot pasiseke pirkti uždario sumetimais cinčiliu, bet pasitraukė dėl pradinio aukšto mokesčio, nenusiminkite... Pabrakuit atvirute:

WILLIAM KRULISH Jamaica, N. Y. kuris turi ne tik geros rūšies cinčiliu, duoda jū pareikalavimo rinkos garantija, gerą kainą, bet taip pat gali nurodyti, dominis bizniu, kaip laisvalaikiu per metus galite uždirbti kelias tūkstantines doleriu. Nemokamai mes teiksime patarimus kol jūs bizniu versitės. Mes turime minkų, triušų, Gvinejos klaučių ir balandžių, kuriuos pardavinėjame tom pačiom sąlygom.

AUTOMOBILIUS LAUŽUI

Mokamos geriausios kainos Mes tuoj paimam ESplanade 7-2467

CRAFT Y.W.C.A. Studentų Lyga. Dienomis, vakarais klases visuose Crafts — vyrams, moterims ir vaikams. Nemokamai katalogas. 140 W. 22nd, N.Y.C. 11 Chelsea 3-5747

DE JOY'S TAXI

Puikūs Limozinai Vedyboms Krikštynoms Ir kitiems viešioms reikalams GI 7-2500

HOLLYWOOD LOVOS \$39.95

Reg. \$69. Plastiniai antgalviai Vidiniai spyruoklių materasai Box Spring pilni, \$39.95. **HILLS' FURNITURE** 1103 Castleton Ave., W. B. Klausk BILL GI 8-0340

VIRTUVĖS

Irengiamos pagal jūsų užsakymus **IOSUE PLUMBING CO.** 751 Forest Ave., W. B. Klausk BILL GI 2-0400

BOSTON FISH MARKET

1065 Castleton Ave. Staten Island, New York GI 2-2525 Oysters, Lobsters, Lobster tails, Shrimps and Filet Complete Line Fresh Fish daily

VYRAMS

Visi kostiumai nupiginti 10%—30% Kai kurie su 2 kelnėm, geros rūšies **EGBERT MAN SHOP** 206 Bay St. Tompkinsville, S. I.

REAL ESTATE

IDEAL LOCATION for country home. Over 4 acres of land. 2 miles east of Cherry Valley, on Route 20, 460 foot frontage. 100 mile view (West). 2,000 feet elevation, natural water supply, ample for private lake. — James Martin, Box "C", Cherry Valley, N. Y. Phone 6701.

IN CHERRY VALLEY, N. Y.—Village. Next to St. Thomas Church, Modern post war semi-bungalow. Bath and bedroom downstairs. Electric range and Laudermaid furnished. Automatic oil furnace and fireplace. Full width enclosed sun porch. Heated garage attached, blacktop driveway. Income producing large storage barn at rear of large plot. Ample lawn and garden space. Immediate possession because of transfer. James Martin, Box C, Cherry Valley, N. Y. Phone 6701.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9 Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio stoties. Lengva privačiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institut, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

BUSS. OPPORTUNITY

GERAI VEIKIANTI ATMATU išvežinėjimo įmonė parduodama. Mėnesinių pajamų vidurkis \$1,600. Sunkvežiniai iskaitomi. Pupino, FReeport 9-7613

Pardavėjų pageidaujama dėl Shopping Center ir Farmers Market Walden, N. Y., 60 mylių nuo N.Y.C. Pastogės ir stalai pigiai nuomojami savaitėm. JE 6-0829 — WA 9-2970. Klausk Sol Schnier.

MAISTO-DELIKATESU, alaus, daržovių parduotuvė. Gera nuoma—\$150 mėnesiui. \$1000 savaitinių visų pajamų. Isteigta prieš 9 metus. Su nuostoliais už \$8500. LU 7-1507

ZAISLŲ PARDUOTUVĖ geroj Brooklyno vietoj, seniai isteigta, pigi nuoma, ligam išnuomota. Su nuostoliais atiduodama už \$7000 plus prekės. UL 6-5145

Luncheonette-Restoranas Jamaica, L. I. Sumodernintas, gyvoj biznio daly. Nuoma \$250, išnuomota 10 metų, gerai irengta. \$1000 savaitinių įeigu. Partneriui pasitraukiant, su nuostoliais už \$15,000. AX 7-5444. Mr. Horn

Namų reikmenų ir dažu krautuvė gerai vedama, nominalė nuoma, išnuomota 4 metams, metinė apyvarta \$2000, atidaryta 6 dienas, pagrindinėj biznio gatvėj. Prekės ir irengimai įkainoti \$14000. Kaina nustatyta dėl greito pardavimo. Parduoda dėl kitų išskaidavimų. BA 7-5287.

SASLAVŲ RINKIMO biznis, isteigtas prieš 14 metų, per mėn. gryno pelno \$900, 4 dienos savaitėj, geras potencialumas. Tinkamam žmogui parduoda už \$12000, įskaitant 1953 International sąslavų sunkvežimį. FReeport 9-0612

LAIDOJIMO ISTAIGOS

LAI DOTUVIU REIKMENYS šviežiai skintos gėlės iš mūsų žalių gėlynų. **WIESNER BROS. INC.** 2402 Victory Blvd. Gibraltar 2-5141

Pagarbiai atžymėk kilnios sielos išsklavimą

Kiekvienas laidotuves apsupti nuoširdžiu grožiu ir kilnia didybe yra mūsų pasirinktas tikslas.

Kur tobulumas yra tradicija **STEPHEN FUNERAL HOME** 2601 Pitkin Ave., Brooklyn, AP 7-8340

133-20 Cross Bay Blvd. Ozone Park, VI 3-9268

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYCIA 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laiduves. Kopolyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME 254 W. Broadway South Boston, Mass. **JOSEPH BARACEVICIUS** Laidotuvių Direktorius Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška kopolyčia Sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME 564 EAST BROADWAY South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas diena ir naktį Kopolyčia sermenims dykai

NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

Tonikas viduriam

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirskinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklių užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šurpuliavimo, persalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co. 414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

The times that try men's souls

SELDOM since Valley Forge have calmness and strength been more essential to America than in today's world. We can look to George Washington's life for an example of reason and patience, and to the freedom his victories brought us for the benefits of strength.

The patience we must learn. The strength we can provide simply by keeping our own homes strong and secure. And one good way is by investing in U. S. Savings Bonds. For the strength of America is the strength of its individual homes joined together.

Invest in Savings Bonds regularly where you bank or through the Payroll Savings Plan where you work. They're the finest investment you can possibly make in your own future and in the future of your country.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and...

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGOS
AMERIKA, LIS ORGANA DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
600 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Apreiškimo parapijos linskmės vakaras

Ivyksta vasario 20 d., 6 v.v. Apreiškimo parapijos salėje. Programoje dalyvauja: ateitininkai, skautai ir A. Šlepetytės baletų grupė. Po programos — šokiai. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Prel. J. Balkūnas

vasario 13 d. buvo išvykęs į Wilkes-Barre, Pa., Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimą, kurį surėngė Wyoming slėnio lietuviškosios kolonijos. Prel. J. Balkūnas buvo pagrindiniu kalbėtoju iš lietuvių, angliškai kalbėjo buv. Pensylvanijos gub. John S. Fine. Meninėje programoje dalyvavo akt. Vitalis Žukauskas.

Katalikų šeimos rezoliucijos

Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuvių katalikų šeimos, vykęs sausio 16 Angelų Karalienės par. salėje Brooklyne, priėmė šias rezoliucijas:

1. Pritarė organizuoti jaunimo vasaros stovyklas;

2. Ragino lietuvius paremti vaikų laikraščius ir jaunimo literatūros leidimą;

3. Organizuoti šventi šv. Kazimiero ir Kristaus Karaliaus šventes;

4. Pritarė LRK Federacijos centro valdybos pastangoms organizuoti šeimos apsaugos ir išsilaušęs dvasios vado prel. J. Balkūno paskaitą, prašė centro valdybą pateikti tuo klausimu aiškų planą;

5. Įpareigo New Yorko apskirčio valdybą praveisti Kat. Akcijos fondo vaju visose organizacijose; tam reikalui įgalino surasti organizatorius, suaukiant kat. organizacijų atstovų pasitarimą, sudaryti planus ir vaju atlikti kovo mėn.;

6. Ragino lietuvių visuomenę atkreipti dėmesį į liet. kat. spaudos sunkėjantį padėtį dėl senosios kartos išmirimo. Siūlė laikraščius skaityti, platinėti, remti, užsiskaitant šio apylinkių einantį "Darbininką" bei kitus kat. laikraščius;

7. Pasisakė už aktyvų visuomenę apylinkių kat. organizacijų dalyvavimą JAV LB-nės Tarybos rinkimuose ir skatino visus kat. organizacijų narius įsirašyti į ALB-menę ir gyvai jos darbuose reikštis.

Rezoliucijų Komisija

P. J. Montvila
Pr. Vainauskas
J. Šlepetys

Vasario 16 minėjimas New Yorke

(Atkelta iš 1 psl.)

per 800 dol., tačiau aukos dar tebeplaukia.

Meninę programą atliko jungtinis choras,

kurį sudarė Angelių karalienės par. choras, Maspetho lietuvių par. choras ir Brooklyno operetės choras. M. Liuberskiui ir A. Visminei diriguojant, choras sudainavo: Lietuva brangi (Naujalis), Jaunimo giesmė (Naujalis), Lietuviams mes esame gimę (Šimkaus) ir Kur bėga Š-šupė (Sasnausko). Pastangos bendruose minėjimuose išėiti ir su bendru jungtiniu choru dalyvių buvo nuosirdžiai priimtos, nors jungtinis choras pradžia tegalėjo pasirinkti gerai žinomas, visų dainuojamas dainas.

Solo dainavo Amerikoje gimusi ir čia užaugusi jauna dainininkė Lilija Mickevičiūtė, kuri švelniu kontraltu sudainavo tris dainas iš programos (Kur bakūžė samanota, Dukružėlė, Visur tylu) ir pakartojimui dar 3 dainas, vieną iš jų angliškai. Dainininkė ir chorui akompanavo muz. A. Mrozinskas.

Minėjimas praėjo sklandžiai, dalyviai skirstėsi patenkinti. Scena buvo dekoruota Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, Kauno ir Vilniaus herbais ir trimis datomis: 1253, 1918 ir 1955.

Minėjimas praėjo sklandžiai, dalyviai skirstėsi patenkinti. Scena buvo dekoruota Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, Kauno ir Vilniaus herbais ir trimis datomis: 1253, 1918 ir 1955.

Svarbus pranešimas rinkimams artėjant

ALB New Yorko apygardos I apylinkės valdyba ALB Tarybos rinkimams Williamsburgo lietuvių tarpe praveisti sudarė 3 balsavimo punktus.

I punktas:

Apreiškimo parap. mokykloje, North 5 ir Havemeyer St., Brooklyn 11, N. Y.

To punkto rinkimo komisiją sudaro: Kun. J. Pakalnis, A. Bendorius, A. Butas, O. Valaitienė ir J. Kiaunė.

II punktas:

Angelų Karalienės parap. salėje, 213 So. 4th St., Brooklyn 11, N. Y.

To punkto rinkimo komisiją sudaro: kun. V. Pikturna, Dr. M. Kregždėnė, P. Minkūnas, J. Remėza ir K. Vasiliauskas.

III punktas:

Tautininkų klubo patalpose, 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

To punkto rinkimo komisiją sudaro: M. Galdickienė, V. Banelis, P. Narvydas, J. Pakalka ir K. Kepalas.

Valdyba primena, kad balsuojant būtina reikalinga turėti su savimi Lietuvių Bendruomenės Nario kvygūtę. Pranešimas išspausdintas 1955 m. vasario 15 d. "Darbininkas".

1955. Pirmoji data, susijusi su Mindaugu, surižo praeitį su dabartimi. Reikėtų ir kitais atvejais stipriau pabrėžti, kad Lietuvos valstybės pradžia nėra surišta tik su Vasario 16 aktu.

Paroda

Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės švenčių progą tu kraštų moterys prie Europos Moterų Tarybos Trentyje rengia parodą, kur bus išstatyta abiejų tautų tremtyje išleistų knygų, spaudinių ir meno pavyzdžiai. Paroda vyksta Baltų Tautų Laisvės Namuose 131 E. 70 St., New Yorke. Kvietinei publikai ji atidaro ma vasario 15 d. 6 v.v., viešam lankymui nuo vasario 17 iki 23 d. vakara nuo 5 iki 8 v.

Kun. D. Pocius,

Sopulingosios Dievo Motinos parapijos vikaras ir J. Mėlynis, Darbininko bendradarbis, abu iš Kearny, N. J., lankėsi Darbininko spaustuvėje ir redakcijoje. Spaustuvei įduota atspausdinti plati programa iškilmių, surištų su naujos bažnyčios pašventinimu kovo 20 d.

Vasario 16 progą

per J. Ginkaus radiją vasario 19, šeštadienį, 1:30 v., kalbės dr. H. Lukoševičius, New Yorko skautai duos trumpą vaidinimą.

šome knygutes įsigyti pas valdybos išdininą K. Kepalą, kuris kiekvieną sekmadienį išdavinėja knygutes Apreiškimo parapijos mokykloje nuo 12 val. iki 1 val. po pietų.

ALB New Yorko
I Apylinkės Valdyba

Vokiečių kalbos jubilėjus New Yorke

New Yorko vokiška spauda mini, kad šiemet sueina 100 metų, kai viešosiose mokyklose New Yorke buvo oficialiai įvesta vokiečių kalba kaip dėstomasis dalykas. Tada vokiečių kalba buvo dėstoma nuo 7 klasės.

Nuo to laiko vokiečių kalba buvo čia siaurinama, čia praplečiama. Prieš pat pirmąjį karą 1914 New Yorke buvo 13,000 mokinių, kurie mokėsi vokiečių kalbą 63 mokyklose su 300 klasių. Pirmojo karo metu, kai Amerika įstojo į karą, vokiečių kalba iš mokyklų buvo išimta.

Dabar ji vėl atgauna savo teises. Yale universiteto profesorius Andersen pareiškė, kad užtenka tik tėvams pano-

MRS. M. EISENHOWER su svečiais, kurie žūrėjo Washingtono filme "The Long Gray Line" iš kadetų West Point gyvenimo. Antroji moteris — Marty Maher — yra vaiduojama tame filme.

Lietuviai muzikai Bostono katedroje

Lietuvių maldos diena, kuri įvyks Bostone, Šv. Kryžiaus katedroje, vasario 22 d., žada būti iškilminga ir gerai organizuota. Tą dieną katedroje tikimasi sulaukti daug Bostono miesto ir apylinkių lietuvių. Jau dabar yra organizuojamos ekskursijos autobusais iš kaimyninių ir tolimesnių parapijų.

Pontifikalinės mišios, kurias laikys Bostono arkivyskupas R. Cushing, be savo ypatingo liturginio iškilmingumo, bus galima stipriai menškesni apipavidalinti. Tam tikslui kviečiamas mūsų žymiausias vargonų muzikas Zenonas Nomeika. Jis akompanuos Šv. Petro par. chorui ir atliks, tinkamu tam laiku, kelėtą kūrinių vargonams.

Sv. Petro par. choras giedos Juozo Žilėvičiaus šv. Juozapo mišias, kurias savo bažnyčioje gieda tik per didžiulias bažnytines ir tautines šventes. Juozas Žilėvičius yra žymus mūsų dainų ir bažnytinių kūrinių kompozitorius. Šv. Juozapo mišios parašytos meistriskai apvaldytame kontrapunktiname stiliuje. Nors mišios gana komplikuotos, tačiau vokaliai gerai sukomponuotos.

Z. Nomeikos koncertinė veikla prasideda nuo 1929 m. Baigęs Kauno konservatoriją, jis duoda kelėtą rečitalių Kauno katedroje, Igulos bažnyčioje Kaune ir karo laike Vilniaus katedroje. Būdamas tremtyje, Vokietijoje koncertuoja Wangeno, Ravensburgo, Bonnos, Kempteno, Augsburgs, Hanau ir kitose katedrose ir bažnyčiose. 1954 m. su dideliu pasisekimu duoda vargonų rečitalius Rochesterijoje, N. Y. ir Montrealyje, Kanadoje. Sveitintaučių spauda visada gerai atsiliepė apie Z. Nomeikos koncertus, pažymėdama jo virtuoziškumą ir logišką registrų vartojimą, apvaldant didelių koncertinių vargonų techniškas savybes.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

Vasario 22 dienos iškilmių metu Z. Nomeika prieš mišias (9:30) Bostono katedroje atliks J. S. Bacho prelūdą ir Fugą E flat major (Es-dur). Pasibaigus mišioms, pagros didelės vargonų grojimo technikos reikalaujančią Ch. M. Widoro Toccatą. U. T.

BOSTONO ŽINIOS

Šaukiamas Federacijos susirinkimas

Vasario 16 d. 8 v. v. šv. Petro par. salėje po bažnyčia šaukiamas Katalikų Federacijos Bostono skyriaus susirinkimas. Susirinkimo metu bus tariamasi dėl metinio Naujosios Anglijos Katalikų seimelio, kuris įvyks vasario 22 d. So. Bostone. Taip pat bus renkama nauja skyriaus valdyba.

Rengia blynų balių

Parapijos moterų ir merginų klubas vasario 20 d. 5 v. p.p. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės rengia blynų balių. Baliuje gali dalyvauti visi.

Mokykla švęs vasario 16

Šv. Petro parapijinė mokykla Vasario 16 neturės pamokų. Tą dieną visi mokykloms vaikai 9 val. ryto susirinks į šv. Petro parapijos bažnyčią ir dalyvaus mišiose už Lietuvą. Mišių metu vaikams bus sakomas pamokslas šventės tema.

Skautai minės Vasario 16

Bostono lietuvių skautai Vasario 16 minėjimą rengia vasario 26 d. 5 val. p.p. šv. Petro par. salėje po bažnyčia. Minėjimo pirmąją dalį sudarys Bostono vietininkijos skautų oficialioji sueiga, o po to seks meninė programa ir vaidinimas. Skautai kviečia visus atsilankyti.

Skelbia registraciją

Arkivysk. R. Cushing vardo kolegija, Brookline, skelbia naujų mokinių registraciją sekančioms mokslo metams. Į šią kolegiją priimamos visos katalik. mergaitės, kurios yra baigiosios aukštesnės mokyklos kursą. Norinčios gauti kolegijos stipendiją, turi užsiregistruoti ir vasario 19 d. išlaikyti specialius egzaminus.

Įteiks dovanėlę

Vasario 22 d. N. Anglijos lietuvių Bostone rengia maldos dieną už Lietuvą. Ta proga 10 val. ryto šv. Kryžiaus katedroje įvyks pamaldos. Potinfikalines šv. Mišias, asistuojant vien lietuviams kunigams, laikys ir pamokslą pasakys J. E. Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing.

Už šį arivyskupo prielankumą Haverhill kolon. lietuviškasis jaunimas katedroje dalyvaus su lietuvių tautiniais rūbais ir po pamaldų arkivyskupui įteiks lietuvių tautiniais drabužiais papuoštą lėlę ir piniginę auką maldoms už Lietuvą.

Stud. Vyt. Kavolio

paskaita "Lietuvio asmenybės broožai" iš vasario 26 nukeliama į kovo 13. Kitos lietuviškojo seminaro paskaitos bus tokia tvarka: kovo 20 prof. prof. Vac. Biržiškos "Lietuvių kova dėl kultūros", kovo 27 — dr. J. Girniaus, balandžio 24 — Alg. Landsbergio. Paskaitas organizuoja studentai santarčiai.

Tarėsi komitetas

Vasario 9 d. vakare šv. Petro par. klebonijoje įvyko maldos dienos rengimo komiteto pasitarimas. Pasitarime dalyvavo: kleb. kun. Pr. Virmauskis, prel. Pr. Juras, kun. J. Žuromskis, kun. M. Vembrė, J. Grigalius, A. Ivaška, St. Jakutis, A. Keturakis ir A. Baika.

Pasitarime buvo nutarta kviešti mergaitę stenografistę, kuri užrašytų arkivyskupo pamokslą, taip pat visas pamaldas ir pamokslą užkorduoti. Geresnei tvarkai ir gausesniam žmonių susidimui katedroje, nutarta prašyti šv. Petro parapijinės bažnyčios kolektojų, kad jie katedroje eitų tvarkdary pareigas.

Maloniai priėmė

Vasario 10 d. kun. Žuromskis ir komp. Jeronimas Kačinskas lankėsi pas šv. Kryžiaus katedros kleboną prel. Ralph J. Gallagher pasitarti ir paprašyti leidimo vasario 21 d. katedroje turėti choro praktiką ir muz. Zėnoui Nomeikai leisti susipažinti su katedros vargonais. Klebonas mielai sutiko ir pats pademonstravo vargonus ir jų techniką. Taip pat klebonas Jeronimą Kačinską kvietė, kada tik jis norės, ateiti ir groti katedros vargonais.

Vyrų choro koncertas

bus vasario 27 So. Bostono aukštesniosios mokyklos salėje, Thomas Park. Be choro, dainuos dar solistai — Stasys Liepas ir Suzana Griškaitė.

Jeif nori ką paskelbti

DARBININKA,

skambink telefonu:

Glenmore 5-7068

**OPPORTUNITY
OF A
LIFETIME**

Here's your chance to serve your country as a civilian volunteer plane spotter. Your eyes and ears may save thousands of lives.

Wake Up!
Sign Up!
Look Up!

Call or write Civil Defense

**GROUND
OBSERVER
CORPS**

PIRMĄ KARTĄ PO 14 METŲ

Šių metų vasario 21 d., G. Washingtono Gimimo Dienos išvakarėse, **Grand Paradise** salėse, 320 Grand Street, Brooklyn, N. Y., rengiamas

UŽGAVĖNIŲ BALIUS-MASKARADAS

Kaukių - kostiumų konkursas ir premijavimas • Gražiai dekoruota salė • Linksmos įvairenybės • Nenumatytos staigmenos • Turtingas valgių ir gėrimų bufetas. • Visų mėgiamas J. Thomas orkestras.

ĮŽANGA: (įskaitant užgavėnių pyragus)

Svečiams su maskaradiniais kostiumais \$2.50
Lietuvių Studentų Sąjungos nariams \$1.50
Svečiams be maskaradinių kostiumų \$3.50

PASTABA: Kviečiame užsakyti stalus ar paskiras vietas telefonu: UL 9-4039 ar GL 5-6262

Pradžia 8:30 val. vakaro.

"Šviesos" Sambūrio New Yorko Skyrius.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APlegate 7-7083

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Klausykite
LIETUVOS ATSIMINIMŲ

radijo valandas

Sėdint dienais 4:30-5:30 val. p.p.
Stotis WEVD
1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius

Jokūbas L. S. TUKAŠ
1264 WHITE STR. HILLSIDE, N.J.
WAverly 6-3325